

ΕΣΠΕΡΟΣ

Έτος Α'. Εκδόεται τῇ 1/13 καὶ 15/27. ἑκάστον μῆνα. Ἐν ΑΙΝΙΩΙ τῇ 1/13 Φεβρουαρίου 1882. Τῆς ἐφημερίδος ἀριθμὸς 82. Ἄρ. 19. Φυλ. 40. Ἰούλι. 16.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Ἡ πορὴ τῆς Ἑλλάδος ἐν Κίτρω. — Ἀρταπόσις ἐξ Ἀθηνῶν. — Ὁ Ὀδυσσεὺς Ἀρφούτσου. — Σοφιστικὰ δειλιὰ. — Τὰ ἐρετὰ τῆς Τῶμας ἐν Τήνῳ. — Ὁ μουσουργὸς Auber. — Γραμικὰ. — Τὸ ἄστυ τοῦ Χαϊδάρι (συνέχεια). — Τέποι ἐν Κίτρω. Α'. Οἱ κρητικὲς. Β'. Οἱ ἐπαύροι. — Ἠθικὰ κείμενα. Ἀρθροὶ Κουμράς (συνέχεια). — Ἡ μετεωρολογικὴ περὶ. — Ἡ περιστάσις κατὰ τὸν ἀέθρα. — Πολιτικὴ ἐπιθεώρησις. — Οἰκονομικὴ ἐπιθεώρησις. — Νομολογία. — Βόλια κρημνί. — Διάγραμμα. — Γραμματικὸν τοῦ Ἑστίου.

ΕΙΚΟΝΕΣ. Ἡ πορὴ τῆς Ἑλλάδος ἐν Κίτρω. — Ὁ γάλλος μουσουργὸς Auber. — Ὁ Οδυσσεὺς Ἀρφούτσου. — Τὰ ἐρετὰ τῆς Τῶμας ἐν Τήνῳ. — Ὁ ἐν Αἰγύπτῳ τοῦ Αἰθίου. — Μετεωρολογικὴ περὶ. — Ἡ περιστάσις κατὰ τὸν ἀέθρα" εἰκὼν Β. ΒΑΥΤΙΚΗ.

Ἡ ΜΟΝΗ ΤΗΣ ἙΛΛΑΔΑΙΩΣ ΕΝ ΚΙΤΡΩ.

Η ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΠΕΛΛΑΠΑΪΔΟΣ ΕΝ ΚΥΠΡΩ.

(Μετά εικόνας, 8ρα σελ. 280.)

Μία τῶν γραφικωτέρων τοποθεσιῶν τῆς Κύπρου εἶναι ἀναντιρρήτως ἡ θέσις τῆς μονῆς Πελλαπαΐδος (Bella-Paisi) τῶν Φράγκων, ἣν παριστᾷ ἐν ἡμετέρα εἰκῶν. Εὐρίσκειται δὲ ἡ μονὴ αὕτη παρὰ τὴν κοινὴν Πελλαπαΐδα (τὴν ἀρχαίαν Λάσπαιν), κειμένην εἰς ἀπόστασιν ἡμίσεος μιλίου πρὸς νότον τῆς Κορυφείας. Ἐκτίσθη ἡ μονὴ ἐπὶ τῆς κυριαρχίας τῶν Γάλλων ἐν Κύπρῳ καὶ θεωρεῖται, δικαίως, ὡς ἐν τῶν ἀρίστων μεσαιωνικῶν οἰκοδομημάτων, ὑπερτεροῦν πλεῖστα ὅσα οἰκοδομήματα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐν Ἰταλίᾳ. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς μονῆς, ἐν τῇ θέσει, ἔνθα τὸ πάλαι ὑπῆρχε κρήνη, εὐρίσκειται ἐν εἰδει δεκαμηνῆς σαρκοφάγος ἀρίστης κατασκευῆς, ἔργον τῆν ῥωμαϊκῶν χρόνων. Ἐπὶ δὲ τῆς πόλεως φαίνονται τὰ οἰκόσημα τῶν βασιλέων τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ τῆς Ἀρμενίας.

Τόσον ἡ μονὴ ὅσον καὶ ἡ κόμη Πελλαπαΐς περικυκλοῦνται πανταχῶθεν ὑπὸ καρποφόρων καὶ ἀγρίων δένδρων, καθιστάντων τὴν θέσιν ἐπὶ μαγευτικῶν. Μετὰ τὴν κατοχὴν τῆς νήσου Κύπρου ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν πολλὰ οἰογένηται ἀγγλικά καὶ ἐγχώρια τῆς Λευκωσίας διέρχονται ἐν τῇ ὠραίᾳ ταύτῃ τοποθεσίᾳ τοῦς θερινοῦς μῆνας.

Ἐν Λεμεσῶν κατὰ Δεκέμβριον 1881.

Π. Δ. Παπαδάκης.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ.

Τῆ 19/31 Ἰανουαρίου 1882.

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐγένετο κατὰ τὰ εἰωθότα ἡ ἐγκυβέρνησις τῶν πανεπιστημιακῶν ἀρχῶν διὰ τῆς ἐκφωνήσεως τῆς λογοθεσίας τοῦ ἀποχωροῦντος πρωταίνως κ. Β. Λάκωνος, καθηγητοῦ τῶν μαθηματικῶν, καὶ λόγου τοῦ διαδεχομένου αὐτῶν κ. Νικ. Δαμασκηνοῦ, καθηγητοῦ τοῦ γαλλικοῦ δικαίου καὶ διαπρεποῦς δικηγόρου.

Κατὰ τὰς εὐθύναις τοῦ κ. Λάκωνος οἱ φοιτῆται ἐπὶ τῆς πρωτανείας αὐτοῦ ἀνήλθον εἰς 2200, ἡ δὲ περιουσία τοῦ Πανεπιστημίου ὑπερβαίνει ἤδη τὰ 6 εκατομμύρια δραχμῶν. Ὁ ἀποχωρῶν πρωτανεὶς ἐκάκιστος τοῦ ἀνευ τῆς οἰαδῆς συμμοτοχῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἀδαιρέτως γνωμένου ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως διαρισμοῦ καθηγητῶν ἐν τῷ ἀνωτάτῳ τούτῳ ἐκπαιδευτηρίῳ, ὑπέδειξε δὲ τινὰς τῶν τρόπων δι' ὧν ἡ ἀνωτάτη παιδεία δύναιτο νὰ καταστῇ καρποφοροτέρα καὶ λυσιτελεστέρα. Ὁ δὲ κ. Δαμασκηνός, ἀναλαμβάνων ἐπισήμως τὴν πρωτανείαν, ἐν γλαφυρῷ λόγῳ, δημοσιευθέντι ἐν τῷ "Αἰώνι", ὤμιλησε περὶ τῶν ἐν Γαλλίᾳ παλαιῶν συνεδρίων ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῶν κατὰ τὸν ἰδ. αἰῶνα μέχρι τῆς διαλύσεως, ἐπελθούσης τῷ 1790.

Ἡ ἀκαδημαϊκὴ αὕτη τελετὴ ἐγένετο ἐν μέσῳ ἰκανῆς πληθῆος φοιτητῶν καὶ τινῶν λογίων καὶ ὀλίγων μόνων καθηγητῶν καὶ ὀφρητῶν τοῦ Πανεπιστημίου. Ἀπαραγνώριστος ὅμως ἦτο ὁ οἰκογενειακός, ὁπως εἶπεῖν, αὐτῆς χαρακτήρ. Καὶ ἔκοντες ἀνεμνήσθημεν ἡμερῶν παλαιῶν, ὅτε ἐπὶ τῆς παρελθούσης δυναστείας αἱ τελεταὶ αὐταὶ εἶχον πομπὴν καὶ ἀξιοπρέπειαν καὶ ἐτιμῶντο ὑπὸ τῆς παρουσίας αὐτοῦ τοῦ βασιλέως. Καθ' ὅσον ἐνθυμούμεθα, ὁ βασιλεὺς Γεώργιος οὐδὲ ἀπαξ ἐτίμησε τὸ ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον διὰ τῆς παρουσίας του. Ἄλλ' ἡ ἀναγκαστικὴ αὕτη θάρσει οὐ μόνον τὸν βασιλέα, ἀλλὰ καὶ τοὺς παρ' ἡμῖν πολιτευομένους καὶ μέγα, μέγιστον μέρος τοῦ κοιντοῦ. Εἶνε πολλῶν πλείους οἱ φοιτῶντες εἰς ἐκάστην τῶν συνεδριάσεων τῆς βουλῆς, αἵτινες θεθαίως δὲν εἶναι ἀπασα ἀφιερωμένοι εἰς τὴν μέριμναν περὶ τῶν ὀφιστων τοῦ κράτους, συμφορῶντων καὶ τῶν μεγάλων τοῦ ἔθνους ἔργων, ἀλλ' ἐν αἷς γίνεται πολλὰ μικρολόγος ἔρις περὶ κομματικῶν ἀντιφωνιῶν. Ἀλλὰ φθόνος οὐδεὶς! Ἡ ἦτο ἴσως συγγνωστὴ ἡ περὶ τῶν πολι-

τικῶν τοῦ ἔθνους πραγμάτων αὕτη ψευδομέριμνα τοῦ πολλοῦ ἀργοῦ πλήθους ἂν ἐβλεπομεν αὐτὸ ἀπαξ τοῦ ἔτους προθύμως συβρέον εἰς τὴν ὠραίαν αἴθουσαν τῶν ἀκαδημαϊκῶν τελετῶν, ἢ ἀκροασθῆ τῶν πνευματικῶν τοῦ ἔθνους πατέρων, οἵτινες θεθαίως δὲν εἶνε κατώτεροι τῶν ἐν τῇ βουλῇ πατέρων τοῦ ἔθνους.

Ἴσως ἐνεθυμήθημεν τὸν Ὅθωνα πολλῶν μᾶλλον κατὰ τῆς ἡμέρας ταύτας ὅτε γίνεται λόγος περὶ ἀνεγέρσεως ἀνδριάντος εἰς αὐτόν. Ἡ ἀφορμὴ ἐδόθη ἐκ τῆς προσφορᾶς ἀξιολόγου μαρμάρου προωρισμένου εἰς τοιοῦτο ἔργον, δωρηθέντος πρὸς τοῦτο εἰς τὸ ἔθνος ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας τῶν μαρμάρων τῆς Πάρου. Τὸ πρῶτον συνεκλήθη πως ἤδη ἐν τῇ τύπῳ καὶ ἀντιρήσεις ἐξεφράσθησαν. Ἐβρήθη βεὶ ἡ ἀνεγέρσις ἀνδριάντος εἰς τὸν Ὅθωνα εἶνε πρῶτος ἐφ' ὅσον ἐτι δὲν ἀνεγέρθησαν ἀνδριάντες τῶν μεγάλων τῆς ἐπαναστάσεως ἡρώων, ἐφ' ὅσον λείπει ἀνδριὰς τοῦ Καποδιστριαίου. Καὶ ταῦτα μὲν εἶνε θεθαίως εὐλογοφανῆ, ἂν καὶ ἀντιπαρηγήθη βεὶ τοῦ Καποδιστριαίου ἀνδριάντα σκοπῶν ἤδη ν' ἀνεγείρῃ ὁ δῆμος Κερκύρας πρὸ πολλοῦ παρηγγεῖλε τὸ ἔργον εἰς τὸν διακεκριμένον παρ' ἡμῖν γλύπτην κ. Δρόσην, ὅστις ἔχει ἤδη αὐτὸ σκεδὸν ἔτοιμον. Ἀλλὰ παραδοξὸς ἐφάνη ἡμῖν ἡ ἐκφρασις ὀλλοῦ σατυρικοῦ, ἀλλὰ φιλελευθέρου καὶ ὑπ' ὀρθῶν ἰδεῶν ἐμφορομένου, ὅτι εἶνε ἀπασα νὰ ἐγείρωμεν ἀνδριάντα εἰς τὸν Ὅθωνα ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει ἐγγεγμένους ἀνδριὰς τοῦ Δεληγεώργη. Τιμῶμεν τὸν ἄνδρα, μάλιστα μετὰ θάνατον. Ἀλλὰ ὑπαρροῦμεν νὰ εἴπωμεν βεὶ τοιαῦτα ἐκφράσεις εἶνε βλασημαίαι. Ἀνδριὰς τοῦ Δεληγεώργη πρὸ τοῦ ἀνδριάντος τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατριῶς θανόντων ἐν τῷ ἔθρῳ τῶν υφιστάστων οὐσίαν καὶ ζωὴν ὑπὲρ τῆς ἰδέας τῆς ἀπείρου θερώσεως τοῦ ἔθνους ἢ ἐσήμερις σπουδῆν τοῦ ἔθνους πρὸς τὸν ὀμιλῶντος ἀπέναντι ἀνδρὸς ἀγαθοῦ μὲν καὶ τιμίου, ἀλλ' οὐκ ἐν τῇ μνήμῃ εἶνε ἐτι λιαν πρόσφατος μεταξύ συγγενῶν τε καὶ οἰκίαν ὡς καὶ τοῦ ἀγαπήσαντος αὐτὸν ἔθνους βίου, ὡστε νὰ δύναιτο νὰ κριθῆ δικαίως καὶ ἐπαξίως ἡ θέσις αὐτοῦ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἔθνους. Μὴ σπεύδωμεν. Ἐπὶ τοιαύτην ἐποχὴν ἡ ἀνεγέρσις ἀνδριάντος εἰς τὸν βασιλέα Ὅθωνα ὑπόκειται ἤδη μᾶλλον εἰς τὴν κρίσιν τῆς ἱστορίας. Ἀλλὰ καὶ ταύτην θεωροῦμεν πρῶτον ἐφ' ὅσον δὲν ἐβλέπομεν τὴν ἀνεγέρσειαν ἀπὸ πενηντοετασίαις ἤδη Ἑλλάδα πληρῶνους τὴν ὀφειλὴν τῆς ὀφίστης εὐγνωμοσύνης ἐκείνους, οἵτινες διὰ τοῦ αἵματος αὐτῶν καὶ τοῦ χρέματός ἐκείνου τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς, διὰ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θάνατος ἐσφράγησαν καὶ παρέδωκαν εἰς ἡμᾶς τοὺς ἐγγόνους αὐτῶν ἐλευθερίαν τὴν τεμάρτιον τῆς γῆς ὑπὲρ κακοκοῦμεν. Πολλὸ πρὸ τοῦ διὰ τῆς γεώργη ἢ ἀνεγείρῃ καὶ πρέπει ν' ἀνεγείρῃ τὸ ἔθνος τὸν ἀνδριάντα ἄλλων πολιτευομένων, πολλὸ πρὸ τούτων τὸν ἀνδριάντα τοῦ Ὅθωνα καὶ τοῦ Καποδιστριαίου, ἀλλὰ πρὸ πάντων τούτων πρέπει νὰ ἴσθῃ ἐν μέσῳ Ἀθηναίος μέγα, ὕψηλόν, πανελληνιον τὸ μνημεῖον τοῦ ἀνδρῶν τοῦ 1821. Εἶνε δὲ περιεργον πῶς ἔθνος ἐξελεθὶ ἐκ μακρῶνους τυραννίας, ἔθνος παρ' ἡμῖν καὶ ἡ φιλοτιμία εἶνε ζωὴ καὶ ἡ πατραγαθία μέχρι μωρίας διαδεδομένη, δὲν ἐφρονέσει μὲν τοῦδε περὶ ἀξιοπρεποῦς μνημείου τῆς πατρίδος δόξης. Οἱ ἐπίσπευθόντες τὴν Πρώτην γνωρίζουσι θεθαίως ἐν τῶν ὠραίων αὐτῆς ἰδρυμάτων, τὴν συλλογὴν τὴν καλουμένην Προτομοθήκη, ἡ ἣ εἶνε ἐκτεθειμένοι αἱ προτομαὶ τῶν καλλιτεχνῶν καὶ ἄλλων μεγάλων ἀνδρῶν τῆς Ἰταλίας, μαρμάρων ἐπὶ στυλοβατῶν μαρμάρων Νομίζω βεὶ τοιαύτη τις Προτομοθήκη τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἔθνους ἐντὸς περιφεροῦς κινουστολιστοῦ Πανθέου ἐν ἐπιφανεί τῆς πόλεως ἡμερῶν ἢ ἦτο μνημεῖον ἂν μὴ ἀντάξιον τῆς μεγάλης ἀρετῆς ἢ θανόντων ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ τοῦλάχιστον τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς πρωτεοῦσης τῶν Ἑλλήνων πόλεως.

Μετ' εὐχαριστήσεως ἀναγγέλλω εἰς τοὺς ἀναγνώστους Ἑσπεροῦ βεὶ ζήτημα σπουδαῖον, τὸ τῆς οἰκοδομήσεως θεατρικοῦ ἀντάξιον τῆς πόλεως, σπεύδει πρὸς τὴν λύσιν αὐτοῦ. Παρηγγεῖται ἤδη ἐτὶ ὀλίγηρα ἐφ' οὗ χρόνου συνέστη ἐνταῦθα ἰδρυτικὴ ἐπιτροπὴ πρὸς οἰκοδομήσιν ἀξίου λόγου θεάτρου μελλόντος ν' ἀνασταθῆσθαι τὸ σημερινὸν παράπηγμα ἐφ' οὗ διδάσκονται τὰ μαθητὰ καὶ αἰσχίστα ἐκδράματα τῆς παρσιακῆς μελοποιίας.

εἶνε ἄλλως δυνατὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀφ' οὗ ἡ μὲν καλλιτεχνικὴ ἀίσθησις τοῦ κοιντοῦ διεφάρη ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω, ὡς δ' ἔχουσι κατὰ τὸ θεάτρον παρ' ἡμῖν οὐδεὶς σπουδαῖος ἐργολάβος δύναται νὰ ἀλλάξῃ τὴν τέχνην τῆς πόλεως ἐπὶ σοβαροῖς ὅροις μετ' ἐλπίδας κέρδους. Μεγάλαι τότε παρέστησαν δυσχέρεια περὶ τὴν εὐρεσιν κατάλληλου χώρου, τέλος δ' εὐρέθη ἀρμόδιώτατον οἰκίπεδον ἐν τῇ πλατείᾳ Λουδοβίκου, ἀπέναντι τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς. Καίτοι δ' ἐπερικλήθησαν αἱ ἀπαντηθεῖσαι δυσχέρεια ἀπέναντι τοῦ δήμου καὶ τῶν ἄλλων ἀπατητῶν τοῦ χώρου τούτου, ἡ οἰκοδομὴ ἐναύρησε μετ' οὐ πολλοῦ, τοῦ κτιρίου ὀλίγον μόνον ὕψωθέντος ὑπὲρ τὸ ἄνωρον. Νῦν δ' ἐπέρχεται εὐάρεστος λύσις, τοῦ δήμου ἀποφασίσαντος ν' ἀναλάβῃ τὴν οἰκοδομήσιν τοῦ θεάτρου καὶ ἀμειλιχῶς ἐν μέρει τοῦ πάλαι μετόχου τῆς Ἐταιρείας. Πρὸς τοῦτο δὲ συνημοληθῆσθαι ἴδιον δύναιτο. Ἀλλὰ τὰ περὶ τούτου θέλω ἐκθέσει. Ἑμῖν ἐν προσεχεῖ ἐπιστολῇ.

Καλλίας.

Ο ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΥ.

(Μετά εικόνας, 8ρα σελ. 206.)

Ἡ μεγάλη ἡμῶν ἐπαναστάσις, ὁ ἱερός ἀγὼν, ὃ ἐφείλομεν τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς πατρίδος ἡμῶν, ἀνέδειξε κατὰ τὸ ὀκταετὲς αὐτοῦ διάστημα πλείστους ἄνδρας, ἐφαμιλλοὺς τῶν ἡρώων τῆς ἀρχαιότητος, ἄνδρας, ὅς ἡ ἱστορία διεφύλαξεν ἡμῖν ὡς τύποις ἀνδρίας, αὐταπαρηγήσεως καὶ φιλοπατρίας.

Τὰ ὀνόματα τοῦ Κοντουριώτου, τοῦ Μισοῦλη, τοῦ Κανάρη, τοῦ Κολοκοτρώνου, τοῦ Βότσαρη καὶ πλείστα ἄλλα ἐμπνέουσι σεβασμὸν καὶ εὐγνωμοσύνην παντὶ Ἑλλήνι. Ἀνὴρ, ὅστις καὶ αὐτὸς συνετέλεσεν εἰς τὸν ἱερόν σκοπόν, εἶναι καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς, ὁ τοῦ Ἀνδρούτσου υἱός, ὃ τὴν εἰκόνα παραθέτομεν ἐν τῇ σημερινῇ τοῦ Ἑσπεροῦ τεύχει, καὶ ὅστις δικαίως δύναιτο νὰ ὀνομασθῆ ὁ νέος Λεωνίδης. Ὁ Λεωνίδης, τῶν Σπαρτιατῶν ὁ βασιλεὺς, ἀντίστη ἐν θερμοπύλαις κατὰ τῆς πλημμύρας τῶν Περσικῶν ἐπλων καὶ διὰ τοῦ ἡρωικοῦ αὐτοῦ θανάτου ἀπεθανάτισε τὸ ὄνομά του. ὁ Ὀδυσσεὺς ἐν αὐταῖς ταῖς θερμοπύλαις τετράκις ἀντετάχθη ἀποτελεσματικῶς κατὰ τῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐισβαλλόντων ἐχθρῶν.

Ἰός τοῦ Ἀνδρούτσου, ἀρματωλοῦ ἐκ τῶν διασημοτέρων, ὁ Ὀδυσσεὺς ἔλαβε τὰ πρῶτα αὐτοῦ μαθήματα ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ φιλοδόξου Ἀλῆ πασᾶ τῶν Ἰωαννίνων. φῶσει δὲ φιλοδόξος καὶ ἀνδρῆς δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ μετάρχη τοῦ ἀγῶνος, ὃν ἀνέλαθεν ἡ πατρις του, καὶ νὰ παλαίσῃ κατὰ ἐχθρῶν, ὅς πατροπαράδοτος ἐδιδάχθη νὰ μισθῇ καὶ ν' ἀποστρέφεται. Πρὸ τοῦ ἔτους 1821 ὁ θῖος αὐτοῦ ὤφρησε ὁ συνήθης θῖος τῶν παρὰ τῇ Ἀλῆ-πασᾶ ὕπηρετων τῶν ὀπλαρχηγῶν. μετὰ τὴν ἐκρήξιν ὀμως τῆς ἐπαναστάσεως ὁ Ὀδυσσεὺς διὰ τῶν ἐπανειλημμένων ἀνδραγαθιμάτων του ἐγένετο ἀντιειρημένον λατρείας καὶ ὀπως εἶπεῖν ἀποθεώσεως παρὰ τοῖς ἑσπεροῖς αὐτοῦ. Ἀρκεῖ τὸ λαμπρὸν αὐτοῦ ἀνδραγαθίωμα εἰς τὸ χῶν τῆς Γραβιάς, ὅπως ἀποθανάτισθαι τὸ ὄνομά του. Μετὰ ἐκάτῳ μόνον ὀπαθῶν ἐτόλμησε τόλμημα μέγιστον, ἀπίστευτον, ν' ἀντιπαταχθῆ ἐντὸς σεσαθρομένου καὶ πανταχῶθεν ἐκτελειμένου χανίου κατὰ πολλῶν χιλιάδων ἐχθρῶν, καταπλημμυρησάντων τὴν θλίην πεδιάδα. Δὲν ἐπτόχησαν αὐτὸν οὔτε τὰ στίλβοντα ὀπλα τῶν ἐναντιῶν, οὔτε αἱ ἄγρια αὐτῶν φωναὶ καὶ προκλήσεις. Μὲ ἀπρόμητον καὶ εἰρωνικὸν βλέμμα ἀντίκρουσε τὰς ἠρώδας ἐκείνας καὶ χορεύων εἰσῆλθεν εἰς τὸ χῶν, ἔνθα καὶ ἀχώρηθη. Ἐπερᾶνθρωπος πρὸς τοῦτο ἀπρητέτο τόλμη. Καὶ ἐν νυκτὶ ἐνοήσας ὁ Ὀδυσσεὺς ὅτι τὸ σαθρὸν αὐτοῦ ὀχώρωμα δὲν ἠδύνατο ν' ἀνθέξῃ ἐπὶ πολλὸ εἰς τὰς ἐπανειλημμένας τῶν ἐχθρῶν ἐφόδους, δὲν ἔδρασε νὰ ἐπιχειρήσῃ, ὅπῃ τῶν ἐκατὸ συνοδευόμενος ὀπαθῶν, ἔξοδον ἀξιωματικῶν καὶ νὰ διασχίσῃ μετὰ τὸ εἶρος ἐν χερσὶ τὰς πυκνὰς φάλαγγας. — Ἐν ταῖς νεωτάταις χρόνους στρατάρχης Ἐδωρπασίας, ἔχων εἰς τὴν διάθεσιν του ἐκατὸν πενήντα χιλιάδας στρατῶν, ἔδειλασεν ἀπέναντι ἐξέδου ἐκ φρουρίου ὀχυρωτάτου καὶ δεόντως τὰ νῦτα αὐτοῦ ἐξασφαλίζοντος. —

Ὁ Ὀδυσσεὺς ἔνεκα τοῦ ἀνεξαρτήτου καὶ ἀποτόμου πολλῆς χαρακτήρος του, ὅστις οὐδένα ζυγὸν ἠγείχετο καὶ οὐδένας τὴν ἐξουσίαν ἀνεγνώριζεν, ἐκατηγόρηθη ὑπὸ πολλῶν. Ἡμεῖς ὀμως ἀδυνατοῦμεν νὰ πιστεύσωμεν εἰς τὰς ἀποδομείνας αὐτῷ μομφὰς. δὲν παραδεχόμεθα βεὶ φῶσις ὀπερῆφανος τοσοῦτον ἠδύνατο νὰ μολυνθῆ διὰ παταπῶν καὶ χαμηρῶν σκέψεων. Παραδεχόμεθα λοιπὸν τὸν Ὀδυσσεῖα, ὅποιον ἡ ποίησις καὶ αἱ ὀδημῶδες παραδόσεις παριστάνουσι ἡμῖν, ἄνδρα μετὰ βλέμμα ἀείτιον, μετὰ χεῖρα σιδηρᾶν, στρατιωτὴν ἀτρόμητον, "τοῦ ὀποῦ τοῦ γαταγάνι μετὰ ἐν κτύπημα ἀπέκοπτε δέκα Τούρκων κεφαλὰς, τέλος ὡς νέον Λεωνίδα, ὅστις ζῆ ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ λαοῦ περιβεβλημένος τὴν λάμπην ἐκείνην, ἐν τὰ ἐξωτερικὰ προτερήματα ἐνασκουῖται ἐπὶ τῶν πολλῶν. ἐν ἡνὶ λόγῳ παραδεχόμεθα τὸν υἱὸν τοῦ Ἀνδρούτσου ὡς τὸν ἥρωα τῆς Γραβιάς.

"Ἐκότες παρῆλλον ἐτι, Καὶ οἱ ἥρωες ἐκείνοι. Δὲν ὀπάρχουν ἐν ταῖς ζωαί, Καὶ τὸ χῶν κατεστράφη — Πλὴν τὴν νύκτ' ἀκόμη τάρα Βεἰς τὴν ἔρημον ἐκείνην Ἰῆς Ἀμδλένης πεδιάδα Ἐπὶ ἡμέρας πλανᾶται Ἡ οἰκία τοῦ Ὀδυσσεῦς!"

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΔΕΛΤΑΡΙΑ.

Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς, καὶ ἦν καὶ αὐτὰ τὰ ὀπουργεῖα τῶν ἐξωτερικῶν εἶχον τὴν μυστικὴν τῶν ἀστυνομίας. ὀβτω γνωρίζομεν βεὶ μικρὸν πρὸ τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ὁ κόμη Κάρλοσ Βεργέννης, ὀπουργός τῶν ἐξωτερικῶν τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου ἰστ', εἶχεν ἐπινοήσει τρόπον ἐπιτηρήσεως τῶν εἰς Γαλλίαν μεταβαίνοντων ἔξνων ἀρκοῦντως πρωτότυπον. Ὁ κόμη Βεργέννης εἶναι ὁ ὀπογράφος τὴν συνθήκην συμμαχίας καὶ ἐπιμαχίας τῆς Γαλλίας μετὰ τῶν κατὰ τῆς Ἀγγλίας ἀγωνιζομένων Ἀμερικανῶν. Ἀλλὰ τὴν μνήμην αὐτοῦ δὲν δίδωμεν εἰς ἀπλοματικαὶ αὐτοῦ ἐνέργεια ὅσον ἡ ὀστάσις τῆς μυστικῆς αἰτίας τοῦ ὀπουργεῖου τῶν ἐξωτερικῶν ἀστυνομίας.

Συνενοηθεῖς προηγουμένως δεόντως μετ' ἄλλων τῶν ἐν τῇ ἐξωτερικῇ διπλωματικῶν πρακτόρων τῆς Γαλλίας πρέσβη ὁ Βεργέννης εἰς τὴν κατασκευὴν μικρῶν εἰσηγητῶν δελταρίων, τὰ ὀποῖα οἱ πράκτορες ἐκείναι ἐνεχειρίζον εἰς πάντα ἔξνον μεταβαίνοντα εἰς Γαλλίαν καὶ ζητοῦντα συστατικὸν γράμμα παρὰ τῷ ὀπουργῷ τῶν ἐξωτερικῶν. Τὰ δελτάρια ταῦτα ἦσαν γνωστὰ ὀπὸ τὸ ὄνομα "δελτάρια τοῦ κόμητος Βεργέννη". Τὰ συστατικὰ ταῦτα παρεχωροῦντο μετὰ πολλῆς τῆς εὐκολίας καὶ εὐγενείας καὶ ἐφαίνοντο ἐντελῶς ἀθάα. Παρεῖχον ὀμως διὰ τοῦ σχήματός τῶν, διὰ τοῦ χρώματος καὶ διὰ τῶν κοσμημάτων αὐτῶν ἀκριβέστατον χαρακτήρισμόν τοῦ κομιστοῦ, ὅστις ἐμφανίζομενος ἐνώπιον τοῦ ὀπουργοῦ Βεργέννη καὶ ἐγχειρίζων αὐτῷ τὸ μικρὸν συστατικὸν γράμμα δὲν ἠδύνατο νὰ φαντασθῆ βεὶ ὁ μικρὸς χάρτης, ὁ περιέχων τὸ ὄνομά του καὶ δύο ἢ τρεῖς γεγραμμένας γραμμάς, εἶχε τόσην δι' αὐτὸν σημασίαν.

Καὶ πρῶτον μὲν διὰ τοῦ σχήματος τοῦ δελταρίου ἐνεφαίνετο ἡ ἡλικία τοῦ κομιστοῦ. Τετράγωνον, ἐπιμήκης, στενόν, πλατό, σερραγγόλον, τρίγωνον κτλ. ἔλεγε τὸ δελτάριον βεὶ ὁ κάτοχος αὐτοῦ εἶναι ἡλικίας 25 ἢ 30 ἐτῶν, ἢ 40 ἢ 50 καὶ ὀτω κατ' ἐξῆς. Τὸ χρώμα τοῦ δελταρίου ἐφανέρου τὴν ἐθνικότητα. ὁ Ἀγγλος ἐλάμβανε δελτάριον χίτρινον, ὁ Ἰσπανός ἐρυθρόν, ὁ παρτογάλλος λευκόν, ὁ Γερμανός πράσινον, ὁ Ἰταλός ἐρυθρόν καὶ λευκόν, ὁ Ρῶσος πράσινον καὶ λευκόν κτλ. Διὰ τῆς στίξεως ἐδηλοῦτο ἡ ὀρησιαία. Τελεῖα στιγμή μετὰ τὸ ὄνομα ἐσήμερις τὸν καθολικόν, ἔνω τελεῖα τὸν λουθηρανόν, ὀποστημῆ τὸν καλδινιστὴν, παλὰ τὸν Ἰουδαῖον. ἢ δὲ ἔλλειψις πάσης στίξεως ἐφανέρου τὸν ἔθνον. Τὴν φυγικὴν διάθεσιν τοῦ κομιστοῦ ἐξεπροσῶπει ἄνωθεν ἐν τῷ γωνία

του δελταρίου· βόδον ἐσήμενιν ἀνὺρωπον εἰλικρινῆ καὶ εὐπροσῆγορον· τολπήν ὑπερήφανον· Ἴον μετρίφρονα· ἠλιστρόπιον ὑποκριτήν κτλ. Γραμμὴ δὲ περιβάλλουσα τὸ περιβόριον ἐδείκνυε τὸν ἄγαμον, ἢ τὸν ἔγγαμον, ἢ τὸν ἐν χηρείᾳ. Τὰ δὲ λοιπὰ κοσμηματα ἐπαρουσίαζον τῷ ὑπουργῷ τὸν φιλεριν ἢ τὸν εἰρηνικὸν ἀνὺρωπον, τὸν χαρτοπακτικὸν ἢ τὸν σπάταλον, τὸν πλούσιον ἢ τὸν πτωχόν. Διὰ τῶν κοσμημάτων καὶ διὰ τῆς διαθέσεως αὐτῶν ἐνεφαίνεται τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κομιστοῦ, ὁ σκοπὸς τῆς εἰς Γαλλίαν μεταβάσεώς του, πρὸς δὲ ἂν ἦναι ἀνὺρωπος ὑποπτος ἢ ὄχι, ἂν πρέπη νὰ ἐπιτηρηθῆται ἢ ἂν πρέπη ν' ἀφίεται ἐλεύθερος νὰ μεταβαίνειν ἔπου καὶ ὅπως θέλει.

Ὁ Βεργίνης εἶχε τελοιοποιήσει τὸ σύστημα τοῦτο τῆς ἐπιτηρήσεως τῶν ξένων εἰς ἀπίστευτον βαθμόν. Καὶ ὅμως δὲν ἠδουλόγησε νὰ καταπνίξῃ τὰς ἰδέας ἐκείνας, αἵτινες γεννηθεῖσαι ἐν Γαλλίᾳ εἶχον ἀναπτυχθῆ μετὰ καληγητικῆς ταχύτητος. Δύο μόλις ἔτη μετὰ τὸν θάνατόν του (ὁ Βεργίνης ἀπέθανε τῷ 1787) αἱ ἰδέαι ἐκείναι ἐπέφερον τὴν δεινὴν ὑθέλειαν, ἥτις καὶ τὸν ὄρον τῆς Γαλλίας ἀνέτρεψε καὶ τὰ συστατικὰ δελτάρια εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους διεσκόρπισεν.

ΤΑ ΕΡΕΠΙΑ ΤΗΣ ΥΔΡΑΣ ΕΝ ΤΥΝΙΔΙ.

(Μετὰ εἰκόνας, ἔρα σελ. 296.)

Αἱ περιεργότεραι τῶν ἐν Τύνιδι καὶ Ἀλγερίᾳ ἀνακαλυπτομένων ἀρχαιοτήτων εἰσι τὰ λείψανα τῶν ἀρχαίων ῥωμαϊκῶν οἰκῶν καὶ ναῶν, λείψανα ἀναγόμενα εἰς τὴν κατάληψιν τῆς θαρρείου Ἀφρικῆς ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων. Τινὰ τῶν ἀρχαίων τούτων μνημείων εἶναι ἀρίστης διατηρήσεως, ἄλλα πάλιν μετασχηματισθέντα εἰς νεωτέρας οἰκοδομὰς ἀπολέσθησαν θαυμάσιον. Μνημεῖον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καλῶς διατηρούμενον εἶναι ἡ Ὀριαυθευτικὴ ἀψίς ἐν Ὑδρᾷ τῆς Τύνιδος, ἣν παριστᾷ ἡ ἡμέτερα εἰκὼν. Παρὰ τὴν ἀψίδα ταύτην ἔλαβε χώραν κατὰ τὸν παρὰλόγοντα Ὀκτώβριον σύγκρουσις πεισματώδης καὶ αἱματηρᾷ μεταξὺ μέρους τῆς στρατιᾶς τοῦ Γάλλου στρατηγῶ Ἰωάννου Βοναπάρτη, διαικούμενου ὑπὸ τοῦ ἀνδρείου στρατηγῶ Βοναπάρτη, ὅστις μετέβαινεν ἀπὸ Τεβέσσας εἰς Καϊρὼν, καὶ τῶν Ἀράβων ἐπαναστατῶν, αἵτινες ἀπεκρούσθησαν μὲ πολλὰς ζημίας, ἀφ' οὗ ἐπεχείρησάν τρεῖς ἀλλεπαλλήλους ἐφοδοῦς.

Ο ΕΝ ΑΙΓΙΝῆ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ.

(Μετὰ εἰκόνας, ἔρα σελ. 297.)

Ἡ Αἶγινα, ἡ κατὰ Παισαυίαν ἀπορωτάτη τῶν Ἑλληνικῶν νήσων (πέτραι τε γὰρ ὕφαλοι περὶ πᾶσαν καὶ χοιράδες ἀνεκτήχασαι), ἡ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἱστορίᾳ πολλάκις διὰ τὴν ἀνδρίαν τῶν κατοίκων τῆς ἀναφερομένη, παρέχει καὶ σήμερον ἔτι πολὺ τὸ ἐνδιαφέρον, κυρίως εἰς τοὺς ἀρχαιολογοῦντας. Ἐν Αἶγινῃ σώζονται τὰ ερεπίτια ναοῦ περικαλλοῦς τῆς Ἀθηνᾶς, οἰκοδομημάτων ἀρχαιοτάτου.

Ἐν θέσει ὕψηλῇ καὶ ἐπιφανεῖ τῆς νήσου καὶ ἐπὶ λόφου ὄφονται οἱ 22 κίονες, οἱ ὑπολειφθέντες ἐκ τοῦ ναοῦ, καὶ ἐν αὐτῇ ἔτι τῇ καταστροφῇ τὴν ἀρχαίαν μαρτυροῦντες μεγαλοπρέπειαν. Στοιχοὶ μεγάλων πετρῶν, συντρίμματα κίωνων, καὶ ἄλλα λείψανα τοῦ ἀρχαίου οἰκοδομημάτων καλύπτουσι τὸν πέριξ χώρον. Οἱ κίονες εἶναι ῥυθμοῦ δωρικοῦ, ἀνήκοντες εἰς τὸν ἕκτον πρ. Χρ. αἰῶνα· τὸ δὲ ὕψος αὐτῶν εἶναι μέτρων 5.27.

Ὁ ναὸς τῆς Αἶγινης δὲν ἦτο ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, ὅπως οἱ πλείστοι τῶν ἐν Ἀθῆναις ναῶν, ἀλλ' ἐκ πορώδους ἐγχωρίου λίθου, ἐπιχειρισμένου διὰ στιλπνοῦ κερωματισμένου κοινιάματος. Γνωστὸν εἶναι ὅτι ἐν τῷ ναῷ τούτῳ οἱ μὲν ἐξωτερικοὶ τοῖχοι ἦσαν κεχρισμένοι διὰ θαλάσσης ἐρούρου χρώματος (τοῦ χρώματος ἐκείνου, οὗ ἴχνη ἐορίσκουεν ἐν ταῖς τοιχογραφίαις τῆς

Πομπηίας), τὸ ἀέτωμα ἦτο κυανοῦν, τὰ φύλλα τῶν ἐπιστάλων κυτρίνου καὶ πρασίνου χρώματος, καὶ αἱ τρίγυφοι κυναίαι. Κατὰ αὐτὰ τὸ ἔδαφος τοῦ ναοῦ εἶχεν ἐρυθρὸν χρωματισμόν. Κατὰ τοὺς ἀκριβεστέρους ὑπολογισμοὺς τὸ ἐμβαδὸν τοῦ ναοῦ ἦτο 450 τετραγωνικῶν μέτρων (30 μέτρ. μήκος πρὸς 15 μ. πλάτος).

Ὅτι καὶ ὁ ναὸς οὗτος ἐθεβηλῶθη καὶ ἐληστεύθη, ὡς οἱ πλείστοι τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀρχαίων ναῶν, περικτὸν εἶναι νὰ προσθέσωμεν· ὁ κόσμος γνωρίζει τὰς ἐν τῇ Γλυπτοθῆκῃ τοῦ Μονάχου Αἰγυπτιακὰς λεγομένας ἀρχαιοτήτας, αἵτινες προέρχονται ἐκ τοῦ ναοῦ τούτου, οὗ τὰ ἀετώματα ἐκόσμουεν. Τῶν λαμπρῶν τούτων ἀναγλύφων, τῶν τέκνων τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ καθαρῶ οὐρανοῦ, τῶν καταβασθέντων, ὡς μὴ ὄφειλε, νὰ μένουσιν ἐντὸς περιωρισμένης αἰθούρας καὶ ὑπὸ κλίμα ὀμβρῶδες καὶ ὕγρον, τὰ μὲν τῆς ἀνατολικῆς προσόψεως παριστάνουσι τὴν ἐκστρατείαν τῶν Αἰγυπτίων, ὀδηγούσης τῆς Ἀθηνᾶς, τὰ δὲ τῆς δυτικῆς προσόψεως τὰ ἀγῶνα τῶν Ἑλλήνων καὶ Τρώων ἐπὶ τοῦ πτώματος τοῦ Πατρόκλου. Τὸ ἀνάγλυφα ταῦτα εἶναι ἀληθῆ ἀριστουργήματα, καὶ οὐκ ὀλίγη ἀπὸ ταῦτα μελέτη τῆς φύσεως καὶ καλλιθερίας, ὅπως τοσοῦτον ἐτέχνως μεταδιδῶσιν ἐπὶ τοῦ ψυχροῦ λίθου αἱ μορφαὶ καὶ αἱ κινήσεις τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Ἐν ταῖς κεφαλαῖς μόνον καὶ ἐν τῇ ἐκφράσει τῶν προσώπων παρατηρεῖται ἀκόμη τὸ ἀρχαῖον, οὕτως εἰπεῖν ἱερατικὸν, τῆς ἀρχαίας τέχνης. Ἀλλ' ὅμως ἐν ταῖς ἀναγλύφοις τούτοις αἰσθάνεται τις τὸν ἐλεύθερον ἐκείνον, πεφρατισμένον καὶ φυσικὸν τύπον, ὅστις προαναγγέλλει ὀλόκληρον ἐπανάστασιν ἐν τῇ τέχνῃ καὶ ἀποτελεῖ τὸ μεταίχμιον μεταξὺ τῶν ἀρχαϊκοῦ καὶ κλασσικοῦ λεγομένου τύπου. Ὁ τεχνίτης ἦ οἱ περὶ ταῦτα, οἱ τὰ ἀνάγλυφα ταῦτα ἐκτέλεσαντες, ἦσαν ἀναντιρρήτως ἄνθρωποι τοῦ Φειδίου πρόδρομοι.

Ο ΜΟΥΣΟΥΡΓΙΟΣ ΑUBER.

(Μετὰ εἰκόνας, ἔρα σελ. 298.)

Τῇ 17/29 παρὰλόγοντος Ἰανουαρίου συνεπληρώθησαν ἑκατὸν ἔτη ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ δημοφιλεστάτου πάντων τῶν γάλλων μουσουργῶν, τοῦ ΑUBER, ὅστις διὰ τῶν μελοδραμάτων τοῦ Μασανιέλλου (La muette de Portici), τοῦ FRA DIAZIO καὶ ἄλλων ἀπεθανάτισε τὸ ὄνομά του. Ὁ Δανιὴλ Φραγκίσκος ΑUBER ἐγεννήθη ἐν Παρισίαις, πάλαι ἦν θερμῶς πάντοτε ἠγάπημα ἔθνα καὶ ἀπέθανεν ἐνενηκοντούτης σχεδὸν τὴν ἡλικίαν. Ἦτο καὶ ὁ γάλλος ἢ κάλλιον εἰπεῖν Παρισιανός.

Οἱ γονεῖς του εἶχον προσδιορίσει αὐτὸν διὰ τὸ ἐμπορικὸν στάδιον, καὶ πράγματι ἐπὶ τινὰ χρόνον διετελέσεν ὑπάλληλος ἐν Λονδίνῳ ἐν ἐμπορικῷ τινι καταστήματι. Ἀλλ' ἡ πρὸς τὴν μουσικὴν κλίσις του τάχιστα τὸν παρεκίνησε ν' ἀφήσῃ καὶ γραφεῖν καὶ κατὰστικὰ ἐμπορικὰ, καὶ νὰ ἐπιδοθῇ ἐν Παρισίαις εἰς τὴν μόνην προσφιλεῖ αὐτῷ ἐργασίαν, τὴν μουσικὴν. Ἦδη ἐν ἡλικίᾳ 11 ἐτῶν εἶχε τονίσει μικρὰ τινα μουσικὰ τεμάχια, τὰ ὅποια, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ταχέως ἐλησμονήθησαν. Τῷ 1813 ἐτόνισε τὸ πρῶτον αὐτοῦ μελόδραμα "Τὴν στρατιωτικὴν διαμονήν", ὅπερ ὅμως κατὰ τὴν πρώτην εὐθὺς παράστασιν οὐκ ἐτύχε ἀπέτυχεν. Ὁ ΑUBER ὄργισθεις ἀπεφάσισε νὰ μὴ γράψῃ πλέον μουσικὴν καὶ ἐπὶ 8 ἔτη οὐδὲν ἔγραψεν. Τέλος ὅμως ἔδωκε καὶ δεύτερον μελόδραμα "Τὴν Διαθήκην" πρὸς παράστασιν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἀπέτυχε. Τώρα ὅμως ὁ ζωηρὸς μουσουργὸς δὲν ἀπηλπίσθη· ἡ δευτέρα ἀποτυχία τὸν ἐνεβάρυνε καὶ τῷ 1828 ἐπαρουσιάσθη τὸ τρίτον εἰς τὴν δημοσιότητα διὰ τοῦ ἀριστοργήματός του, τοῦ Μασανιέλλου (La muette de Portici), τὸ ὅποσον εὐθὺς κατὰ τὴν πρώτην παράστασιν ἐνεθυσίασε τὸ ἀρχαῖον. Τὸ μελόδραμα τοῦτο εἶναι ἔργον μεγάλῃ ἔχον τὴν πρωτοτυπίαν· ἡ μουσικὴ αὐτοῦ, φέρουσα τὸν χαρακτήρα ἐντελῶς γαλλικόν, ἁμοιάζει τὰ λαμπρὰ ἔργα τοῦ ΒΟΙΣΛΕΒΙΟΥ, τοῦ ΗΒΕΡΟΛΔ, τοῦ ΑΔΑΜ, ὑπερτερεῖ ὅμως τούτων κατὰ τὴν ἐλγὴν σύνθεσιν. Ὅτι δὲ καλίστᾳ τὸ ἀριστοργήμα τοῦ ΑUBER ἔτι ἐλευστικώτερον εἶναι ἢ ὡραία ὑπόθεσις, ἣν ὁ μουσουργὸς

ἰδὼς περὶ τὴν συγγραφὴν τῶν λεγομένων Hibetti Scribi μετὰ τσαπῆτος χάριτος καὶ ποιητικῆς φαντασίας ἐδραματούργησε. Κατὰ τὴν ἐτόνισεν ὁ ΑUBER καὶ πολλὰ ἄλλα μελοδράματα, πάντα ὅμως κατώτερα τοῦ Μασανιέλλου.

Ὁ ΑUBER ἐν τῷ μακρῷ βίῳ ἐτιμήθη καὶ διὰ ὕψηλῶν ἀξιοματιῶν καὶ διὰ τῆς εὐνοίας τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου Φιλίππου, ὅστις διώρισεν αὐτὸν διευθυντὴν τοῦ Ὁρθείου, καὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ναπολέοντος Γ', ὅστις ὠνόμασεν αὐτὸν αὐτοκρατορικὸν ἀρχιμουσικόν. Καὶ ὅμως ἦτο ἀνήρ τὸ μάλιστα μετρίφρων ὅστις οὐδέποτε ἐκαυχῆθη ἐπὶ ταῖς ἐπιτυχίαις του. Ἡ φήμη του ἦτο τόσο μεγάλη, ὅστε πρὸς τὸν ἔτῳ 1871 κατὰ τὴν πολιορκίαν τῶν Παρισίων καὶ τοῦ ὑπερῆρωος ἦν ἐξ ἀγάπης πρὸς τὴν γενέτειραν αὐτοῦ πόλιν δὲν ἠδέληγε ν' ἀναχωρήσῃ καὶ ὑπέστη ἕλα τὰ δεινὰ τῆς μακρᾶς ἐκείνης πολιορκίας καὶ τῶν ἐμφυλίων σπαρραγμῶν. Τὰ δεινὰ ταῦτα καὶ αἱ στερήσεις ἐπέφερον τὸν θάνατόν του. Ὁ ΑUBER ἀπέθανε τῇ 13 Μαρτίου 1871 κατὰ τὰς φρικωδέστερας διὰ τὴν πόλιν τῶν Παρισίων ἡμέρας. Ἡ εἰκὼν αὐτοῦ, ἣν εἰς ἀνάμνησιν τῆς τελοιοθείσης ἑκατονταετηρίδος του δημοσιεύουμεν σήμερον, ἐλήφθη ἐκ φωτογραφίας τοῦ ΟΛΒΑΝΤ ἐν Παρισίαις. Ἡ ἑκατονταετηρίδις τῆς γεννήσεως τοῦ ΑUBER ἐωρτάσθη ἐν Παρισίαις ἀξιοπρεπῶς καὶ ὡς ἤρμοζε τῇ μνήμῃ ἀνδρὸς, δοξασάντος διὰ τῶν ἀθανάτων αὐτοῦ μελοδραμάτων τὴν Γαλλίαν. Τὸ μέγα μελοδραματικὸν θέατρον παρέστῃσε τὸν Μασανιέλλου (La muette). Μετὰ τὴν τρίτην πράξιν ἅπαντα τὰ μέλη τῆς μουσικῆς Ἀκαδημίας ἔβαλον ἐν χορῷ ὕμνον εἰς τιμὴν τοῦ μουσουργοῦ, τονισθέντᾳ διὰ τὴν περιστάσιν. Λαμπρὰ ἦτο ἡ στιγμή, καὶ ἦν ἐφόδος τὸ ἴνωτόν ἄσμα τοῦ Μασανιέλλου. "Ἐρως ἱερὸς τῆς πατρίδος!" Καὶ τὰ ἄλλα θέατρα τῶν Παρισίων ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ τιμῶσαι διὰ καταλλήλων παραστάσεων τὴν μνήμην τοῦ ἀποθανόντος μελοποιῶ. Ἐὰν ἐόρισκωνται τινες κατηγοροῦντες αὐτὸν ἐπὶ ἐπι-

πολαιότητι περὶ τὴν σύνθεσιν ἢ ἐπὶ αὐτοσχεδίασει τῶν μελῶν του, οἱ πλείστοι ὅμως ἀναγνωρίζουσι τὴν ἔκτακτον αὐτοῦ εὐφυίαν καὶ τὴν χάριν τῆς μουσικῆς του. Δὲν ἔχει θεδαίως ὁ ΑUBER τὴν ἐμβριθῆσιν τοῦ ΜΕΥΕΡΒΕΡ, ἢ τὸ ἐθουσιαστικὸν τοῦ Ροσσίνι, ἔχει ὅμως ἐν ταῖς μελοποιαῖς του χάριν πράγματι γαλλικὴν καὶ τὴν ἐλευστικὴν ἐκείνην ἐλαφρότητα, ἥτις καθιστᾷ τὴν μουσικὴν αὐτοῦ τοσοῦτον τερπνὴν καὶ εὐχάριστον.

Ὅτι ὁ ΑUBER εἶχε καὶ ἀντιπάλους, ἀπόδειξις εἶναι καὶ τὸ ἐξῆς περιστατικόν. Κατὰ τὴν κηδείαν του ὁμίλησεν ὁ Δομάς, ὡς πρῶτος τῆς ἐταιρίας τῶν δραματικῶν ποιητῶν τῆς Γαλλίας. Ὁ λόγος τοῦ εὐφροῦς ἀνδρὸς ἦτο πλήρης εὐλωτίας καὶ ἐπαίνων ὀπὲρ τοῦ μεταστάντος διδασκάλου, ὅστε ἅπαντες οἱ παρευρισκόμενοι συνενήθησαν μέχρι θαυμάσιου. Ὁ Ἰούλιος Σιμων, ὁ φιλόσοφος καὶ δημοσιογράφος, εἰς τῶν ἐναντίων τοῦ ΑUBER, πληροσάσας μετὰ τὴν κηδείαν τὸν Δομάν, τῷ εἶπεν μειδιῶν "Καλὸς εἶσαι ποιητῆς!"

Ο ΜΟΥΣΟΥΡΓΙΟΣ ΑUBER.

ΓΝΩΜΙΚΑ.

Ἀπαιτεῖται καρδία, διὰ νὰ εὐχαριστῆται τις

εἰς τὰ προτερήματα τῶν ἄλλων, καὶ πνεῦμα διὰ νὰ ἀνέχηται τὰ ἐλαττώματά των.

Τί σε ὠφελεῖ νὰ ἦσαι εὐφυής, εἰάν οἱ περικυκλοῦντές σε δὲν ἦναι εὐφυεῖς; Ἄς φωνάζῃ ἕσων θέλει ὁ πετεινὸς εἰς τὰς χήνας· αὐταὶ οὐδὲν προσέχουσι εἰς τὴν φωνὴν του.

Ἡ ἀντιρρήσις καθιστᾷ τὴν συνομιλίαν ζωηράν· διὰ τοῦτο εἶναι αἱ αὐλαὶ τοσοῦτον μόνονοι.

Πολλάκις ἐπαναλαμβάνομεν τὸ βῆτον τῆς Ἀγίας Γραφῆς: Μὴ πεποιθεσθε ἐπὶ ἄρχοντας· καὶ λησιμονοῦμεν νὰ προσθέσωμεν τὸ τέλος. — οὐδὲς ἀνθρώπων!

ΒΑΣΙΛΕΤ, Βασίλισσα τῆς Ρουμανίας.

ΤΟ ΑΣΜΑ ΤΟΥ ΧΙΑΒΑΘΑ.

(συνέχεια· ἴσρα προη. τεύχος.)

Καὶ ἡ γραῖα ἡ Νοκόμεη
Πρὸς τὴν ὄσον ἐστραμμένη,
Ἔπεε πρὸς τὸν Χιαβάθα·
"Ἐκεῖ κάτω ζῆ ὁ μάγος,
"Ὁ φρικώδης Μερισόθων,
Τὸ περὶν ἐκ μαργαρίτου,
Πνεῦμα πλούτου κ' εὐτυχίας,
Τὸν φρουροῦν μεγάλοι ὄφεις,
Πύρινοι καὶ φρικαλέοι,
Καὶ πιασῶδες, μέλαν βροῦμα,
Θὰ ἴδῃς ἐκεῖ τοὺς ὄφεις
Πᾶς κυλιόταν καὶ ἐρπύου,
Θὰ ἴδῃς ἐκεῖ τὸ βροῦμα
Τὸ πιασῶδες ἐστραμμένον
Πρὸς τὰ νέφη τῆς ἐσπέρας."

"Μὲ ἀπάτην καὶ μὲ δόλον
Ἐκπεούρησαν ὁ μάγος
Τὸν πατέρα μου, ὅπσταν
Κατελθὼν ἐκ τῆς σελήνης;
Μ' ἀνεζήτηε εἰς τὸν κόσμον.
Ἰσχυρὸς ὁ μάγος εἶναι,
Καὶ ἀπὸ τὰ ἔλη πέμπει
Μαύρας ἀναθυμιάσεις,
Ποτανοὺς θανατηφόρους.
Πέμπει τὴν λευκὴν οὐφέλλην,
Τὴν πυκνὴν καὶ ἰσθόλον,
Πέμπει νόσους καὶ θανάτους."

"Λάβε τώρα, Χιαβάθα,
Καὶ τὸ τόξον καὶ τὰ βέλη,
Λάβε καὶ τὸ βόταλόν σου,
Καὶ τὰς μαρμακὰς χειρῶν,
Καὶ τὴν λέμβον τὴν μικρὰν σου,
Καὶ τοῦ ἔλλοπος τὸ λίπος·
Νὰ τῆ χρίσῃς τὰ πλοῦρα τῆς,
Μὲ ὄρην νὰ διασχίσῃ
Τὸ πιασῶδες, μαῦρον ὕδωρ.
Καὶ ἀπέκτεινον τὸν μάγον,
Κ' ἀπὸ πυρτωῶς καὶ νόσους
Σῶσον τὴν φυλὴν σου δὴλη,
Κ' ἐκδικήσου, ἐκδικήσου
Τὸν πατέρα μου, ὦ τέκνον!"

"Ἦτοιμάσθη καὶ ὀπλιώθη
Παρευθὺς ὁ Χιαβάθα,
Καὶ ἐξήτασε τὴν λέμβον
Λέγων πρὸς αὐτὴν εὐθύμως·
"Ἐλθέ, φιλὴ μου γλυκεῖα,
Ἐλθέ, λέμβος μου ταχεῖα,
Πλεῦσε πρὸς τὸ μέρος, ὅπου
Τὸ πιασῶδες θλέπει ὕδωρ
Καὶ τοὺς ὄφεις τοὺς πυρίνους."

Καὶ ἡ λέμβος ἀνεοκίρτα
Καὶ ταχεῖς ἐπραγύρει·
Κ' ἐφαλλεν ὁ Χιαβάθα
Τὸν πολεμικὸν παῖδαν,
Κ' ἐκρωζεν ὁ τοῦ πολέμου
Ἄετος εἰς τὸν αἰθέρα,
Τῶν πτηνῶν ὁ μέγας ἀναξ.

Ταχὺς ἦλθεν εἰς τὸ μέρος
"Ὅπου ἔκειντο οἱ ὄφεις
Ἐντὸς μελανῶν ὕδατων,
Ἀποκλιόντες τὸν ὄρμον,
Τὰς σιλπνὰς κινῶντες βράχεις,
Κ' ἀναπέμποντες δισσώδεις
Μαύρας ἀναθυμιάσεις
Φονικὰς καὶ ἰσθόλους.

Ἐδρασεῖς ὁ Χιαβάθα
"Ἔβαλε φωνὴν μεγάλην·
"Ἄφετέ με νὰ διέλθω!
"Μὴ μου κλείτετε τὸν δρόμον!"
Καὶ ἀπήντησαν οἱ ὄφεις
Μὲ τὴν φλογερὰν πνοήν των·
"Φύγε, ἀνάνδρε, ἐντεύθειν,
"Ἀπελθε πρὸς τὴν Νοκόμεην!"

Μετ' ὄργης ὁ Χιαβάθα
Τὸ μακρόν του σῆρε τόξον
Καὶ τὰ φονικὰ του βέλη,
Κ' ἐκτοξεύει ἐν τῆ μέσῃ
Τῶν φρικτωῶν αὐτὰ θηρίων.
Πᾶς τοῦ τόξου ἦχος ἦτο
Κραυγὴ μάχης καὶ θανάτου,
Πᾶν δὲ σάρμα τοῦ βέλους
Ἄσμα νεκρικὸν τῶν ζώων.

"Ἐν τῷ αἵματι τῆ μαύρῃ
Ἐκείντο νεκροὶ οἱ ὄφεις·
Κ' ἐν τῷ μέσῃ των ἠρούμας
Ἐπλεσαν ὁ Χιαβάθα,
Λέγων· "Ἄμβος, τώρα πλεῦσον
Εἰς τὸ ὕδωρ τὸ πιασῶδες."

Μὲ τοῦ ἔλλοπος τὸ λίπος
Ἐχρῶσε τὴν λέμβον δὴλη,
"Ὅπως τάχιστα διέλθῃ
Τὸ θανατηφόρον ὕδωρ.

"Ὀλην ἔπλαυσε τὴν νύκτα
Ἐφ' ὕδατων λιμναζόντων,
Τὰ ὅπσια πλήρη χόρτων
Καὶ καλῶν σσηπώτων
Νεκρὰ ἔκειντο καὶ μαῦρα
Καὶ ἀκίνητα καὶ χαῖνα,
Ἀμυδρῶς πεφωτισμένα
Ἰπὸ τῶν πορῶν ἐκείνων,
"Ὡς ἀνάπτουσα τὴν νύκτα
Πνεύματα νεκρῶν ἀνθρώπων.

Ἐγρά ἦτο ἡ σελήνη,
Σκοτεινὸν τὸ μαῦρον ὕδωρ,
Καὶ περὶ τὸν Χιαβάθα
Μυῖα πυρίνοι ἐπέτων,
"Ὅπως τὸν ἀποπλανήσου·
Μαῦρος θάραχος μὲ θλέμμα
Τὸν προσέβλεψε χολώδες,
Στενωγμένον καθὺν ὁ ἀφῆσας
Ἐβουσίθη εἰς τὸ ὕδωρ.
Συρμητοὶ ὄρετε ἀντήγουν
Εἰς τὸν σκοτεινὸν αἰθέρα·
Καὶ ἀπὸ τῆς μαύρης ὄχθης
"Ὁ ἐρωδιὸς μακρῶν
Ἐβῶσε τὴν ἀγγελίαν
"Ὅτι ἐφύλασεν ὁ ἦρωξ.

Πρὸς δυσμὰς ὁ Χιαβάθα
Πρὸς τοῦ μάγου διηυθόνθη
Τοῦ φρικώδους τὴν πατρίδα,
Ἐν ᾧ ἡ ψυχρὰ σελήνη
Τὸν προσέβλεπε μὲ τρέμον
Καὶ ὁ ἦλιος πυρφόρος
Τῆ κατέφραγε τὰ νῶτα.
Τότε ἐφάνη ἔμπροσθέν του
Ἐπὶ λόφου ἡ καλὴ
Μερισόθωνος τοῦ μάγου.

Καὶ στραφεὶς ὁ Χιαβάθα
Πρὸς τὴν λέμβον εἶπε· "Θάρσει!"
Καὶ σκιρτήσασα ἡ λέμβος
Διὰ μέσου τῶν ὑδάτων
Τῶν νεκρῶν καὶ σσηπώτων

"Ἐτινάζθη ἐν θριάμβῳ·
Καὶ ἐπήδησαν ἀβρόχους·
Τοῖς πόσιν ὁ Χιαβάθα
Εἰς τὴν ὄχθην πλήρης τόλμης.

Παρευθὺς λαθὼν τὸ τόξον
Τὸ ἐμπήγει εἰς τὴν ἄμμον
Μὲ τὴν μίαν του τὴν ἄκραν,
Καὶ πύξων μὲ τὸ γόνο
Τὸ ἀνέταινε διαίως,
Καὶ τὸ βέλος διαυθύνει·
Πρὸς τοῦ μάγου τὴν καλὴν,
Μετὰ σφυγμοῦ τὸ βέλος
Ταχύ φεύγει πρὸς τὸ τέρμα
Ἐντολῆς πιστοῦ του κήρυ·
Ἐξέλλει ἀπὸ τὴν τράχηλιν,
"Ἰθυστά, αὐθάδη μάγε!
Ἐξέλθε, σὲ περιμένει
Ἄφοβος ὁ Χιαβάθα!"

"Ἐρμηγεν ἐκ τῆς καλῆς
Εἰς τὴν πρόσκλησιν ὁ μάγος·
Ἰψήλως, πλατῶς τοῦς ἄμους
Καὶ φρικτὸς τὴν ὄψιν ἦτο·
Ταθωρακισμένος ἔλας,
Ἐτοιμος κ' ἐν πανοπλίᾳ·
Τὸ δὲ πρόσωπόν του εἶχε
Τῆς ἀγῆς τὸ στίλβον χροῦμα·
Εἰς τὴν κεφαλὴν ἐφόρει
Ἄετος περὰ ποικίλα
Κυματίζοντα μὲ χάριν.

"Σὲ γνωρίζω, Χιαβάθα,
Μὲ φωνὴν θρονιῶδη εἶπε
Καὶ καγχάσας φρικαλέως·
"Φύγε, ἀνάνδρε, ὅπισθον,
Ἀπελθε πρὸς τὰς γυναῖκας,
Πρὸς τὴν γραῖαν σου Νοκόμεην,
Ἐπειδὴ θὰ σὲ φονεύσω,
"Ὡς ἐφόνευσα πρὸ χρόνων
Τῆς Νοκόμεης τὸν πατέρα!"

Πλήρης θάρρους κ' εὐτολμίας
Ἀπαντᾷ ὁ Χιαβάθα·
"Ἐπάραις δὲν εἶναι εἶφος,
Καὶ χόλως δὲν εἶναι τόξον,
Χλευασμὸς δὲν εἶναι ἔλλος.
Περαισσότερον ἀξίζου
Ἐργα, παρὰ λόγιο κούφου·
Τῆς οὐχέως ἀξίζει
Περαισσότερον ἡ βώμη!"

Τότε ἤρχισεν ἡ πάλη,
Δεινὴ πάλη, πεισματώδης,
Διάρκεσασα καθ' ἕλην
Τὴν ἡμέραν μετὰ λύσης·
Ἐπειδὴ τοῦ Χιαβάθα
Δὲν ἠδύνατο τὰ βέλη
Νὰ τρυπήσωσι τοῦ μάγου
Τὸ θωρακισμένον σῶμα,
Οὐδ' ἠδύνατο οἱ κτύποι
Τῶν χειρῶν νὰ δαμάσωσιν
Τὸν ἀτρέμητον ἔχθρον του.
Μὲ τὸ βόταλόν του θράχους
Ἐθραυεν ὁ Χιαβάθα,
Πλὴν τοῦ θώρακος τοῦς χρίκους
Δὲν ἠδύνατο νὰ θραύσῃ.

Ἀκουρῶν ἐπὶ τοῦ τόξου
Ἰστατο ὁ Χιαβάθα
Πληγωμένος τὸ ἐσπέρας,
Πλήρης λύπης κ' ἀθυμίας·
Καὶ τὸ βόταλόν του ἦτο
Τὸ σκληρὸν συντρυμμένον,

Κ' αἱ χειρῖδες του ἐπίσης
Ἦσαν εἰσι ἐσχαμέναι.
Τρία μόνον ἔχων βέλη,
Παρτὰ σχεδὸν καὶ ταῦτα,
Ἐκείτο ὁ Χιαβάθα
Ἰπ' ἐλάτην, τῆς ὀπίσθας
"Ὁ κορμὸς κεκαλυμμένος
Ἦτο ἔρῳν καὶ μακίτην.

Ἄφνης ἦμα ἐκ τοῦ δάσους
Ἦχῃς δροσολάπτου·
"Χιαβάθα! Χιαβάθα!
Πρὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ μάγου
Νῦν τὰ βέλη σου νὰ βίγῃς,
Καὶ τὰς τριχὰς του νὰ εὐρῃς,
Τῶν πλακώμων του τὰς βίβας·
Ἐκεῖ μόνον τρωτὸς εἶναι."

"Ἐν τῷ ἄμῳ δὲ ἐν ἔλλοις
Ἐρμήγεν ὁ Χιαβάθα
"Ὅτε ἐκυψεν ὁ μάγος
Νὰ σηκώσῃ μέγαν λίθον.
Τῶν τριχῶν τὰς βίβας εὐρε
Τὸ πειθῆμόν του ἔλλος,
Καὶ ὁ μάγος ἐκλονισθῆν,
"Ὡς ὁ πληγωμένος ταῦρος,
"Ὅστις πίπτει ζαλισμένος.

Καὶ ταχύτερον τοῦ πρώτου
Ἐφθασε τὸ ἄλλο βέλος
Εἰς τὸ τέρμα του, θαλέως
Εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ μάγου
Ἐμπαχθέν, καθὼς τὸ πρῶτον.
Καὶ τὰ γόνατα τοῦ μάγου
Ἐτραυον, ὡς τρέμει σχοῖνος
Ἐν τῷ μέσῃ τῆς θυέλλης.

Πλὴν ταχύτερον τῶν ἄλλων
Ἐρμηγεν τὸ τρίτον βέλος
Καὶ θαλότερον εἰσῆλθεν.
Ἐφρικτὸς δὲ Μερισόθων
Ἔβει τότε τοῦ θανάτου
Τὸ πυρῶδες φλέγον βλέμμα,
Κ' ἤκουσε καὶ τὴν φωνὴν του
Ἐκ τοῦ σκοτεινοῦ ἀντηχοῦσαν·
"Ἄκουσε νῦν παρὰ τοῦς πόδας
Ἐκείτο τοῦ Χιαβάθα
"Ὁ φρικώτερος τῶν μάγων.

Καὶ ὁ Χιαβάθα τότε
Μὲ χαρὰν κ' εὐγνωμοσύνην
Τὸν καλὸν δροσολάπτην
Προσκάλεσε πλησίον,
Καὶ τοῦ ἔχρῃσε μὲ αἶμα
Τὴν μικρὰν τὴν κεφαλὴν του.
Φέροι δὲ τὸ πτηνὸν τοῦτο
Μέχρι σήμερον ἀκόμη
Ἐφουρῶν πτερῶν λοφίσκων
Εἰς σημεῖον τῆς μεγάλης
Καὶ καλῆς ὑπηρεσίας.

Καὶ ὡς λάφυρον τῆς πάλης,
Ὡς τῆς νίκης του σημεῖον
Ἐλαθεν ὁ Χιαβάθα
Τὸν δερμάτινον χιτῶνα
Τοῦ πεσόντος ἀντιπάλου·
Τὸ δὲ πτώμα του ἀφῆκεν
Ἀταφον παρὰ τὴν ὄχθην,
Μὲ τοῦς πόδας εἰς τὴν ἄμμον
Καὶ τὸ πρόσωπον 'ς τὸ ὕδωρ.
Ἐπέραν ὁ τῆς μάχης
Ἄετος ἐπέτα κύκλῳ,
Ἐσφραγισμένους τὴν λείαν.
Ἐκελθὼν δ' ὁ Χιαβάθα

Εἰς τοῦ μάγου τὴν καλὴν,
Τῆ ἀφῆρεσε τὸν πλοῦτον,
Μόσῃων ἔβρωμα, καστῶρον,
Ζώνας, πήρας καὶ διαφῆρας,
Ἀργυρὰ, ἄβια βέλη,
Καὶ φαρῆτρας βαρυστήρους.

Κ' ἐπαῆλθεν ἐν θριάμβῳ
Διὰ μέσου τῶν ὑδάτων
Καὶ τῶν ὄψεων, κομίζων
Τοῦ ἀγῶνος του τὴν λείαν,
Ἐλλῶν ἔσκατα τῆς νίκης.

Καὶ ἐκεῖ παρὰ τὴν ὄχθην
Ἰστατο μὲ τὴν Νοκόμεην
"Ὁ καλὸς ὁ Χιαβάθα
Καὶ ὁ Κθάσης, ὁ γενναῖος,
Κ' ἐπερίμενον νὰ ἴδου
Τὸν ἀνῆρειον Χιαβάθον
Ἐπιστρέφοντ' ἐν θριάμβῳ.
Κ' ὁ λαὸς χορεύων, ἄδων
Ἰπεδέξατο τὸν νέον,
Τὸν ἀνῆρειον Χιαβάθον·
"Τιμὴ σοὶ τῷ Χιαβάθα!
Ἐν χορῷ οἱ πάντες ψάλλου·
Σὺ ἐφόνευσας τὸν μάγον
Τὸν φρικώδη, μέγαν μάγον,
"Ὅστις ἐπαμπε κατ' ἔτος
Μαύρας ἀναθυμιάσεις,
Νόσους, πυρτωτὸς, θανάτους!"

Ἀρεστὴ τῷ Χιαβάθα
Ἐμείν' ἔκτεσε ἡ μνήμη
Τοῦ καλοῦ δροσολάπτου,
Καὶ εἰς ἐνδοαῖν φιλίας
Κ' ἀναμνήσασε σημεῖον,
Μὲ τὸν ἐφουρῶν λοφίσκων
Τοῦ μικροῦ πτηνοῦ ἐκείνου.
Διεσχόρησεν ὁ ἦρωξ
Καὶ τὴν καινοσύργιγά του.
Πλὴν τοὺς θησαυροὺς τοῦ μάγου,
Ἄφωρα καλοῦ θριάμβου,
Μὲ δικαιοσύνην ἄκραν
Διαιμοῖρασεν ἐξ ἴσου
Εἰς τὰς τάξεις τῆς φυλῆς του.

10.
Ἡ ΜΝΗΣΤΕΙΑ ΤΟΥ ΧΙΑΒΑΘΑ.

"Ὅτι εἶναι εἰς τὸ τόξον
Ἦ νεορὰ, αὐτὸ καὶ εἶναι
Ἦ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα
Ἦ γυνὴ τὸν ἄνδρα κάμπει,
Καὶ τὸν ὀπακούει θυμῷ,
Τὸν ἐλκεῖ, κ' ἀφ' ἑτέρου
Τὸν ἀκολουθεῖ συγχρόνως·
Καὶ ὁ εἰς χωρὶς τοῦ ἄλλου
Περαιτὸς καθ' ἑα εἶναι."

Ταῦτα ἔλεγεν ὁ νέος
Χιαβάθας κατὰ μόνος
Μὲ καθὺν καρδίαν πόθον,
Πλήρης φόβου καὶ ἐλπίδων.
Ἐνθυμίζτο τὴν ὥρασαν
Τὴν ἐρατεινὴν παρθένον,
Ἦν ἐκάλειν "γελῶν ὕδωρ"
Εἰς τὴν γῆν τῶν Δακωτάχων.

"Ἐκλεθε ἐκ τῆς φυλῆς σου
Νέων, εἶπεν ἡ Νοκόμεη
Μὴ ζητεῖς γυναῖκα ξένην·
Εἶναι πῶρ ἐν τῇ ἐστίᾳ
Ἦ τοῦ γεῖτονος θυγάτηρ·

Πλὴν εἰν' ἄφωρος σελήνη
Καὶ ἡ καλλιτέρα βένη."

Ταῦτα εἶπεν ἡ Νοκόμεη.
Τῆ ἀπήντησεν ὁ νέος·
"Ναί, φιλότῃ μου Νοκόμεη,
Ἦ παρὰ γλυκεῖα εἶναι·
Ἐγὼ πλὴν τὸ φῶς τῶν ἄστρων
Προτιμῶ καὶ τῆς σελήνης."

Πάλιν εἶπεν ἡ Νοκόμεη
Σοφὰ, συλλογισμένη·
"Μὴ μου φέρεται εἰς τὸν οἶκον
"Ὀκνηρὰν, ματαιὴν νέαν,
Ἦ ἀνίκαιον γυναῖκα·
Φέρε μου ἄβιαν νέαν,
Ἐκνήν νὰ διευθόνῃ
Τὴν οἰκίαν καὶ νὰ τρέξῃ,
"Ὅταν ἔλθῃ ἡ ἀνάγκη,
Καὶ μηνύματα νὰ φέρῃ."

Μειδιῶν ὁ Χιαβάθας
Ἀπεχθόνη εἰς τὴν γραῖαν·
"Εἰς τὴν γῆν τῶν Δακωτάχων
Ζῆ ἡ κόρη τῆς χαλιμάς,
Ἦ ἀριστὴ τῶν παρθένων·
Δούτην θέλω νὰ σοὶ φέρω·
Πρόθυμος θὰ ἦναι στήν
Εἰς τὰ νέματα σου εἰσι
Θὰ σοὶ ἦναι φάδῃ, σελήνη,
"Ἦλιος δὲ τῆς φυλῆς μου!"

Σείει πλὴν τὴν κεφαλὴν τῆς
Ἦ Νοκόμεη καὶ τῆ λέγει·
"Μὴ γυναῖκα ξένην φέρεται
Ἐκ τῆς γῆς τῶν Δακωτάχων·
Ἦ γυροὶ καὶ αἰμοδόροι·
Εἶναι δ' οἱ Δακωτάχοι·
Πρὸς αὐτοὺς σκληροὺς πολέμους
Ἐρχομεν πολλὰς ἡδῆ,
Καὶ αὐτοὶ δὲν ληρονοοῦνται·
Ἄνοκται αἱ πηλὶγαί μένουσιν."

Μειδιῶν ὁ Χιαβάθας
Ἔπεε πάλιν πρὸς τὴν γραῖαν·
"Κ' ἄλλη ἂν δὲν ἦν αἰτία,
Ταύτην μόνην θὰ ἐζήτηον,
Σομφιλίως νὰ γείνη,
Νὰ λησμονηθῇ ἡ ἔχθρα,
Κ' αἱ πηλὶγαὶ νὰ κλείσωσιν εἰσι."

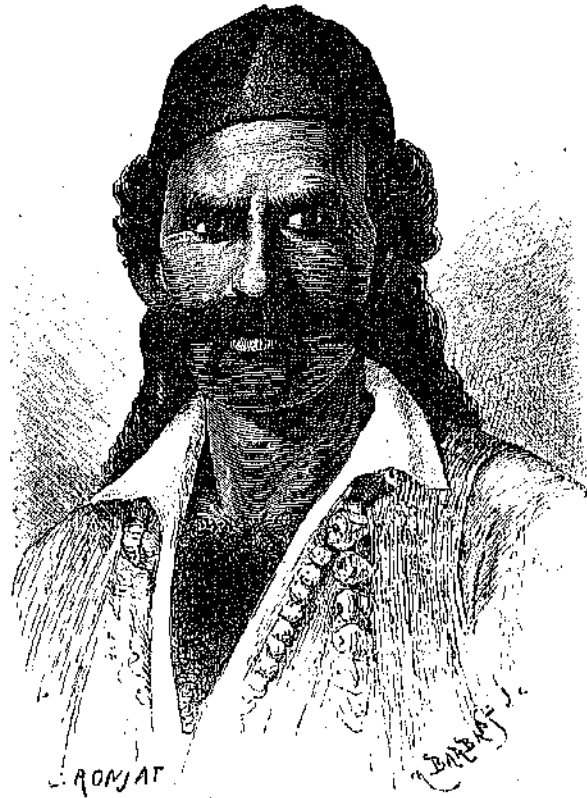
Καὶ ὁ νέος Χιαβάθας
Ἀνεχώρησεν ἄμεως
Εἰς τὴν γῆν τῶν Δακωτάχων,
Πρὸς τὴν γῆραν τῶν ὠραίων
Γυναικῶν, θαδέων μόνος
Διὰ μέσου πεδιάδων
Καὶ δασῶν ἐκτεταμένων,
Ἐν τῷ μέσῃ ἐρημίας.

Εἶπε δὲ τὰ πέδιλά του,
Ἐλαφρὰ καὶ μαγευμένα,
"Ὅσοι ἐκαστὸν του ἔβη
Εἶχε μῆκος τοῦ μιλίου·
Πλὴν μακρὸς ὁ δρόμος ἦτο·
Ἦ καρδία τοῦ ἐπέτα,
Κ' ἐπροχώρει, ἐπροχώρει
Μέχρις ἔτου τὸν θρονιῶδη
Κρότον ἤκουσε μακρῶν
Τοῦ μεγάλου καταβράκτου,
"Ἦλιος, εἶπεν, εἰν' ὁ κρότος,
Ἦ φωνὴ αὐτῆ γλυκεῖα!"
(ἀκολουθεῖ.)

ΤΥΠΟΙ ΕΝ ΚΙΝΑΙ.

Α'. ΟΙ ΚΟΥΡΕΙΣ.

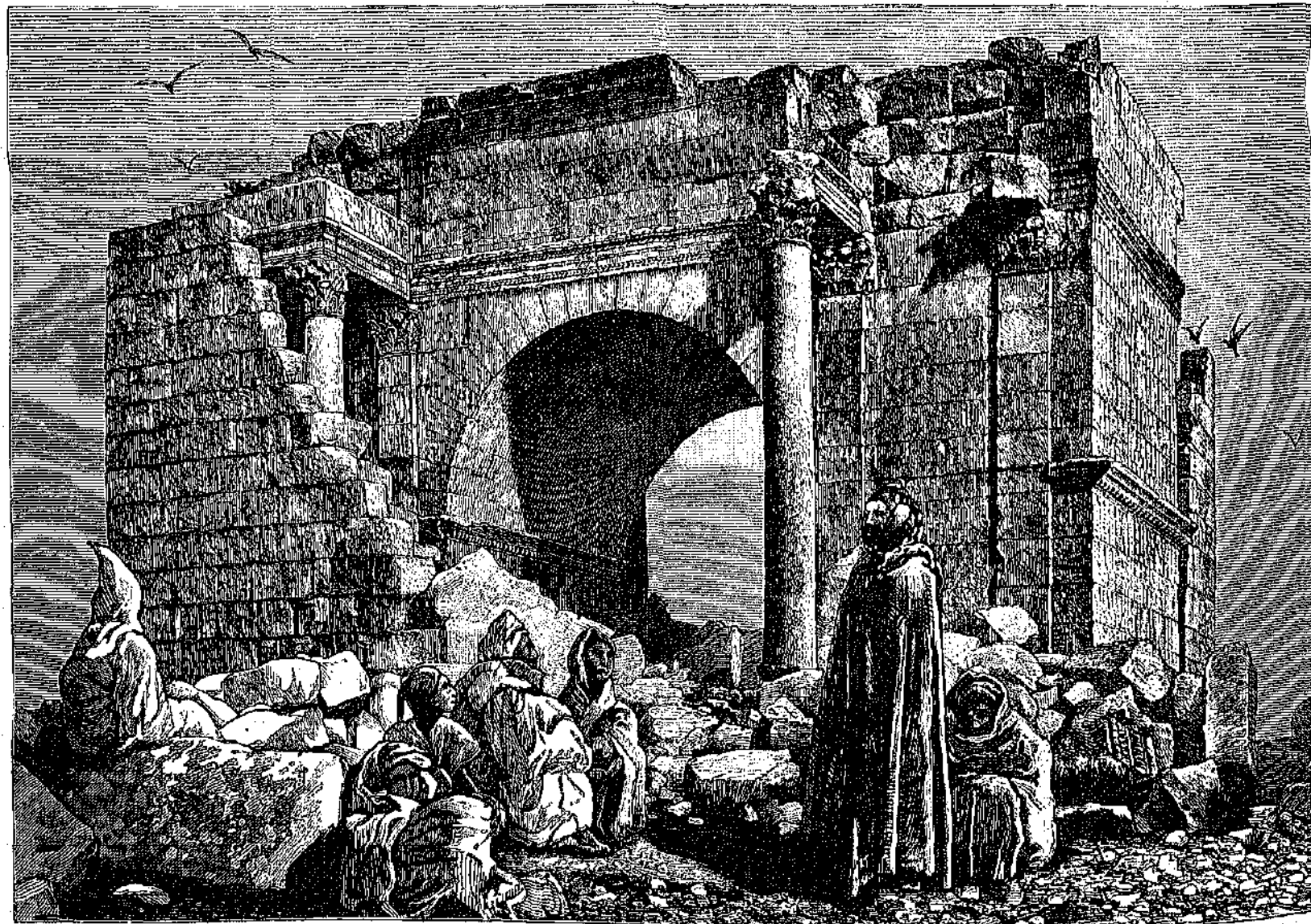
Οι κουρείς εν τῇ οὐρανίῳ Κράτει εἶναι δύο εἰδῶν· οἱ μὲν ἐγκατεστημένοι ἐν κουρείσις καὶ παραπήγμασι, οἱ δὲ περιφερόμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ ἐξασκούντες τὸ ἐπάγγελμα τῶν ἐν ὑπαίθρῳ. Οἱ νομάδες οὗτοι κουρείς κρατοῦσιν ἐν χερσὶ δύο βάρθους σιδηρᾶς, ἃς συγκρούουσι συνεχῶς, ὅπως ἐλυθῶσι τὴν προσοχὴν τῶν διαβατῶν· ἐπὶ τῶν ὤμων κρατοῦσι λεπτὸν πάσσαλον, ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου τοῦ ὁποίου κρέμεται ἀργεῖον πλήρες θάλατος, λεκάκη καὶ τινα προσόψια, ἀπὸ δὲ τοῦ ἄλλου ἄκρου κάθισμα μὲ σурτάρια, ἐν οἷς ὑπάρχει σιδηροῦν σκεῦος περιέχον θερμὸν ὕδωρ, τὸ ὅποιον διατηρεῖται θερμὸν διὰ μέσου μικροῦ αἰθράνου ἢ πυραύνου. Ἄμα εὖρη πελάτην ὁ

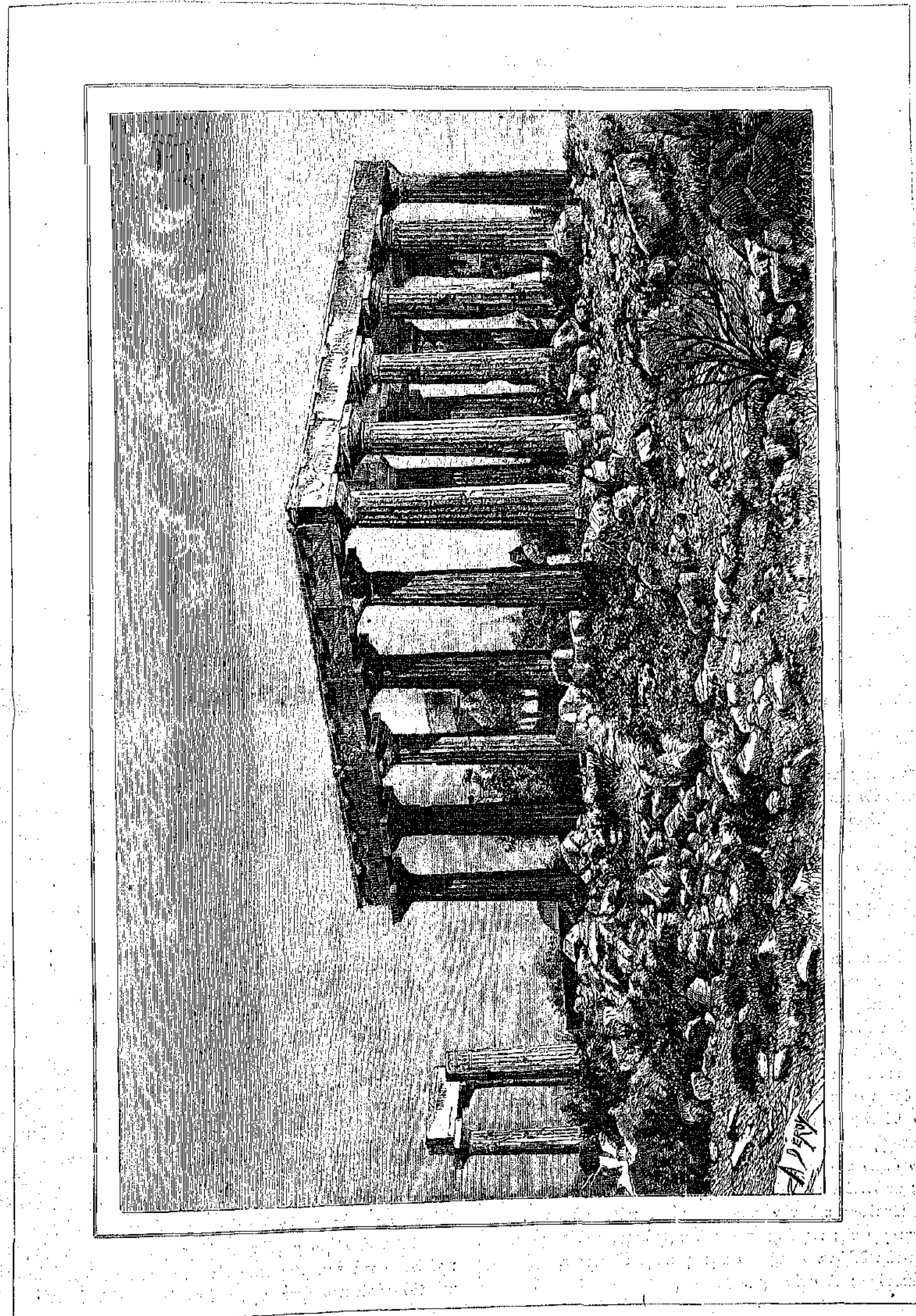
Ο ΟΥΤΣΣΕΤΣ ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΥ.

κουρεὺς ζητεῖ κατάλληλον ἐν τῇ ὁδῷ θέσιν, τοποθετεῖ τὰ ἐργαλεῖά του, προσκαλεῖ τὸν θέλοντα νὰ ξυριοθῇ νὰ καθήσῃ καὶ ἀρχίζει τὴν ἐργασίαν του. Καὶ πρῶτον μὲν τῷ ξυρίζει τὴν κεφαλὴν, εἶτα δὲ τῷ καθαρίζει ὄφθαλμούς καὶ ὤτα, τῷ τραβᾷ τὰ κλειδώσεις τῶν χειρῶν καὶ ποδιῶν, καὶ τῷ δέφει τὸ σῶμα. Καὶ πάντα ταῦτα γίνονται ἐν ὑπαίθρῳ καὶ ἐπλήρει μεσημβρίας! Ἄλλὰ ποῦ νὰ εὐρεθῶσι ἀρετὰ κουρεία καὶ παραπήγματα διὰ τοὺς κουρεῖς ἐν χώρῳ, ἐν ἧ καὶ ἐκάστην ἰσως ἑκατὸ χιλιάδες κεφαλῶν κείρονται;

Ὁ κουρεὺς ἐν Κίνα εἶναι εἰς τῶν εὐτυχεστέρων ἐπαγγελματιῶν, διότι ἔλλειψιν ἐργασίας ἔχει μόνον ἰσάκις ἀποθάνει ὁ αὐτοκράτωρ. Ἦτι ἐπὶ ἐν ὑλόκληρον ἔτος πενθοῦσαν εἰς πισταὶ τοῦ ἡγεμόνος ὀπήκοι καὶ καὶ θλον τὸ διάστημα τοῦτο δι-

ΤΑ ΕΡΕΠΙΑ ΤΗΣ ΤΑΡΑΣ ΕΝ ΤΥΝΑΙ.

Ο ΕΝ ΑΙΤΙΝΗ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ.

ξυρίζουσι τὴν κεφαλὴν των. Οἱ δὲ δυστυχεῖς κούρεῖς κινδυνεύουσι ν' ἀποθάνωσι τῆς πείνης.

Β'. ΟΙ ΕΠΑΙΤΑΙ.

Ὀὐδεμία γῶρα τῆς γῆς περιέχει τοσοῦτους καὶ τοσοῦτον ἀναιδαῖς ἐπαίτας ὅσον ἡ Κίνα. Ἐν τῷ ἐκτεταμένῳ ἐκείνῳ κράτει οἱ ἐπαῖται σχηματίζουσι μεγάλην κοινότητα, ἣν κυβερνᾷ ὡς ἄρχων ὁ βασιλεὺς τῶν ἐπαίτων, ἔχων ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς του τοῦ ἐν ἐκάστῃ περιφερείᾳ δικαστῆς, οἷς ἀπόκειται ἡ κατάπαισις τῶν ἐρίθων καὶ τῶν διαφορῶν ὁ συμβιβασμός. Πᾶς ἐπαίτης θέλων νὰ γείνη μέλος τῆς κοινότητος ὀφείλει νὰ λάβῃ τὴν πρὸς τοῦτο ἐγκρίσιν τοῦ δικαστοῦ τοῦ τμήματος, εἰς ὃ θέλει νὰ ἐγγραφῇ. Ὁ γάμος παρὰ τοῖς ἐπαίταις ἐν Κίνα οὐδεμίαν ἔχει οὔτε πολιτικῆν οὔτε θρησκευτικὴν σημασίαν, καὶ τὰ τέκνα δὲν φέρουσι τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς των.

Ὅγληροὶ καθίστανται οἱ ἐπαῖται εἰς τοὺς οἰκοδεσπότης καὶ τοὺς ἐμπόρους· καὶ ἀλλοίμονον εἰς τὸν τολμῶντα ν' ἀποπέμψῃ ἀπὸ τῆς οἰκίας του ἢ ἐκ τοῦ μαγαζίου του ἕνα ἐπαίτην! ἔχει νὰ ὑποστῇ ἀληθῆ ἐφοδὸν πάντων τῶν ἐπαίτων τῆς συνοικίας. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐμποροὶ, θέλοντες νὰ μένωσιν ἀνεγκλήτοι συνομολογοῦσι μετὰ τῆς κοινότητος ἰδιαιτέρην συνθήκην, καθ' ἣν πληρόνουσιν ὀρισμένον χρηματικὸν ποσὸν, καὶ λαμβάνουσι τεμάχιον χάρτου, τὸ ὁποῖον προσαρμύζουσιν εἰς τὴν ὕβραν τοῦ καταστήματός του καὶ τὸ ὁποῖον ἀκαλλάττει αὐτοὺς, ἐπὶ ὀρισμένον τοῦλάχιστον χρόνον, ἀπὸ τῆς ἐπισκέψεως τῶν ἐπαίτων. Μετ' ὅλην ὁμῶς τὴν πληθυσμὸν τῶν ἐπαίτων ἐν Κίνα, ὁ φόρος τῶν πολιτῶν πρὸς περιβάλλον αὐτῶν δὲν εἶναι πολὺ βαρὺς, καὶ τοῦτο διότι τὸ κινεζικὸν νόμισμα εἶναι ὅσον μικρὸν ὥστε συμβιβάζεται ἄριστα πρὸς τὸν σκοπὸν. Ἐκατὸ κάς ἐκ χαλκοῦ ἔχουσι τὴν ἀξίαν 87½ ἐκατοστῶν τοῦ φράγκου. Εἰς τὸν ἐπαίτην δίδεται συνήθως ἐν κάς, συνήθως κάς κακῆς διατηρήσεως ἀλλ' ἐνίοτε συμβαίνει ὥστε ὁ ἐπαίτης νὰ προσφέρῃ κάς κακῆς διατηρήσεως καὶ ἀντ' αὐτοῦ νὰ λαμβάνῃ καλὸν νόμισμα· ἔχοντος δὲ τοῦ κακοῦ τὸ ἥμισυ μόνον τῆς ἀξίας, ὁ ἐπαίτης κερδίζει τὴν διαφορὰν, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν ἐλεημοσύνην του. Ἐξ ἔθλου τῶν πῶλων τοῦ Ὀυρανίου Κράτους τὸ Πεκίνον εἶναι ὁ Παραδείσιος τῶν ἐπαίτων· διότι ἐν Πεκίνῳ ἐδρῆσαι ὁ ἐπαίτης νυκτερινὸν κατάλυμα ἀντὶ ἡμίσεως κάς μόνον. Καὶ τοῦτο διὰ τὸν ἐξῆς λόγον· Μετοχικὴ τις ἐταιρία ἀνήγειρε πρὸ ἐτῶν οἰκίαν τριεμίσιον, τὸ ὁποῖον λέγεται Κι-μαο-λάν, ἥτοι κατὰ λέξιν "ἡ οἰκία τῶν πτερῶν τῶν ὀρνίθων". Τεραστία αἰθουσα ἐντὸς τοῦ οἰκίματος ταύτου σχηματίζει ἀπέραντον κλίνην ἐκ πτερῶν ὀρνίθων. Δεσποὶ εἰσὶν ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀναμῆς, νέοι καὶ γέροντες· ἕκαστος ἐτοιμάζει ὅπως δύναται ἀναπαυτικώτερον τὴν νυκτερικὴν φωλεάν του καὶ κατακλίνεται. Ἐν ἀρχῇ τῆς συστάσεως τοῦ μεγάλου ταύτου ὕπνου ἕκαστος προσερχόμενος ἐλάμβανε καὶ ἐν σκέπασμα· ἐπειδὴ ὁμῶς τὰ σκεπάσματα ταῦτα ταχέως ἐγίνοντο ἄφρατα, οἱ διευθύνοντες τὸν μέγαν κοινῶνα ἐπρομηθεύθησαν βαρὺ μέγα σκέπασμα, ἕπερ ἀπλοῦται ἐπὶ ὅλης τῆς αἰθούσης. Καὶ τὴν ἡμέραν τὸ σκέπασμα τοῦτο ἀναβιβάζεται διὰ δυνατῶν σχοινίων πρὸς τὴν ὀροφήν· τὴν νύκτα δὲ ἀφ' οὗ ἔθλιοι οἱ προσελθόντες ἔλαβον τὴν θέσιν των καταβιβάζεται τὸ σκέπασμα. Ἀπαιτεῖται μεγάλη προσοχὴ νὰ διαπεράσῃ ἕκαστος τὴν κεφαλὴν του διὰ τινος τῶν πολλῶν ὁπῶν τοῦ σκεπάσματος, τῶν ἐπὶ τοῦτον εὐρισκομένων, διότι ἄλλως κινδυνεύει νὰ πάθῃ ἐξ ἀσφυξίας ὁπὸ τὸ βαρὺ ἐκεῖνο κάλυμμα. Ὁσαύτως καὶ τὴν πρωΐαν πρέπει πάλιν νὰ προσέξῃ εἰς τὴν ἐξαγωγήν τῆς κεφαλῆς του ἀπὸ τῆς ὀπῆς, καθότι μετὰ τὸ διὰ τὸν τὰμ-τὰμ διδόμενον σημεῖον τῆς γενικῆς ἐξερέσεως, ἀναβιβάζεται ἀποτόμως τὸ σκέπασμα.

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΚ ΤΗΣ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΔΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ.

ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΣ Ο ΚΟΜΝΗΝΟΣ.

(συνέχεια· ὄρα προηγούμεν. ἀριθμ.)

— Πᾶς; ἀνέκραξεν ὁ Ἀνδρόνικος προσβλέπων αὐστηρῶς τοὺς ναύτας. Σεῖς οἱ ἀτρόμητοι ναῦται τῆς Χηλῆς, σεῖς οἱ ἄπειροι θαλασσοπόροι, σεῖς φοβεῖσθε ὀλίγον ἄνεμον;

— Δὲν εἶναι τοῦτο, βασιλεῦ, ἀπήντησε πάλιν ὁ γέρον καὶ τῆς· ἀλλ' ἡ ἐποχὴ εἶναι προχωρημένη καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐποχὴν αἱ τρικυμῖαι εἶναι αἱ πλέον ἄγριαι. Πιστεῦτέ με, βασιλεῦ, δὲν εἶναι φρόνιμον νὰ ἐβῆτε τῶρα εἰς τὸ πέλαγος· μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας θὰ πέσῃ ὁ ἄνεμος καὶ τότε θλοῖ, θλοῖ εἰμεθα πρόθυμοι νὰ σὲ ὑπηρετήσωμεν.

— Τὸ πλοῖον τὸ θέλω ἀμέσως, εἶπεν ὁ Ἀνδρόνικος· ἐν περιμένῳ οὔτε στιγμὴν. — Μισαεὺ ὕμῶν θλοῖν δὲν εὐρίσκειται· λοιπὸν κανεῖς θέλων νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν φωνὴν τοῦ βασιλέως σου; Ἀγασμονεῖτε ὅτι μοὶ ὀφείλετε ὑπακοὴν καὶ ὅτι ἡ θέλησίς μου εἶναι νόμος διὰ τοὺς ὑπηκόους μου;

Ὁ Ἀνδρόνικος εἶχε τὸν λόγον ταχὺν καὶ τραχὺν, καὶ τὸ βλέμμα διαπεραστικὸν διὰ τῆς φωνῆς του, διὰ τοῦ τρόπου τοῦ ἐπεσώλλετο πάντοτε εἰς τὰ πλήθη, διὸ καὶ ἡ παρουσία του ἤρκει νὰ ἐξασκήσῃ μεγίστην ἐκάστοτε ἐπιβρόχην. Καὶ ἐν τοῖς συμβουλίαις τοῦ κράτους καὶ ἐν ταῖς συνελεύσεσι τοῦ λαοῦ καὶ ἐν τῷ κύκλῳ τῶν ὁπαδῶν του, ἡ γνώμη του ἦτο πάντοτε ἡ ὑπερισχύουσα, διότι ἐξεφράζετο διὰ γλώσσης καθαρᾶς καὶ ἀποτόμου, οὐδεμίαν δευρομένη ἀντιβῆρσιν, καὶ διὰ ὕφους ἐπιτακτικῆς, ἀποκρούοντος πᾶσαν ἀντιλήσιν καὶ συζήτησιν. Εἶχεν ὁ Ἀνδρόνικος τὸ φυσικὸν ἐκείνου δῶρον, ὁ ὁποῖον ἀνόψου αὐτὸν ὑπεράνω τῶν κοινῶν ἀνθρώπων, καὶ ἡ γρημὴ αὐτῆ, ἣν ἐξήσκει, ἰσχυρώτερον πολὺ ἐπενηργεῖ ἐπὶ τῶν μικροῦν ἀνθρώπων, οἵτινες ἐλευθέρουν αὐτὸν ὡς ἐκτακτὸν τι καὶ προνομίωχον ἄν.

Ἦτο λοιπὸν δυνατὸν οἱ λόγοι τοῦ Ἀνδρόνικου, λεγόμενοι μάλιστα διὰ φωνῆς ἀποφασιστικῆς, νὰ μὴ ἐμποιήσωσι θαθεῖον εἰς τοὺς ἀπλοῦκοὺς κατοίκους τῆς Χηλῆς ἐντόπιον, οἵτινες ἠλέποντες ἐνώπιον αὐτῶν τὸν ἰσχυρὸν βασιλέα, ἐνόμιζον αὐτὸν ἀνόμη περιβεβλημένον τὴν παρφορὰν καὶ ἔτρεμον περιφοβοὶ εἰς τὴν ἐφάνισίν του;

Τὸ ἄγριον ἠθρῖον, καὶ ὄπλον καὶ καταβεβλημένον, ἐμπόσι τρόμον καὶ φρικτὸν!

Μετ' ὀλίγον τρεῖς ναῦται, ἄνδρες νέοι καὶ ζωηροί, ὧν τὸ βλέμμα ἐνέφανε ὑάβρους ἀτρόμητον καὶ ἀπόφασιν, προσῆλθον καὶ εἶπον πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι εἶναι πρόθυμοι νὰ τῷ ἐτοιμάσωσι πλοῖον καὶ νὰ παλαίσωσι κατὰ τῶν ἄγριων τοῦ Εὐξείνου Πόντου κυμάτων.

— Νὰ ἐτοιμασθῇ λοιπὸν τὸ πλοῖον ὅσον τάχιστα, εἶπεν ὁ Ἀνδρόνικος πρὸς αὐτοὺς· ἐντὸς μιᾶς ὥρας θέλω ν' ἀναχωρήσω.

Τὸ παράδειγμα τῶν τριῶν εὐτόλμων ναυτῶν ἐξήσκησε μάστιγ' ἐπὶ τοῦ πλήθους ἐπιβρόχην, καὶ ἀμέσως πλείστοι ἔσπευσαν νὰ εἰσπληθῶσιν ἐντὸς τοῦ προσδιορισθέντος πλοίου, ὅπως παρασκευάσωσιν αὐτὸ δεόντως. Μόνον ὁ γέρον ναύτης, ὁ ἀποτρέψας τὸν βασιλέα ἀπὸ τοῦ πλοῦ, ἐβρίπτεν ἀνήσυχον ἐπὶ τοῦ ὄρατος βλέμματα καὶ ἔσσει τὴν λευκὴν αὐτοῦ κεφαλὴν.

Τὸ πλοῖον ἦτο μεγάλῃ τριήρης, χρησιμεύουσα εἰς μεταφορὰν προϊόντων καὶ ἐμπορευμάτων εἰς τὰ παράλια τοῦ Εὐξείνου Πόντου, καὶ νῦν εὐρίσκατο ἠγυροβολημένον ἐνεκα τοῦ ἐνασφάσαντος χειμῶνος.

Ζωηρὰ ἐν τῷ πλοίῳ τοῦτο παρατηρεῖτο τῶρα κίνησις· οἱ μὲν ἀνεβρίχοντο ἐπὶ τῶν ἰσθμῶν καὶ τῶν κεραιῶν, οἱ δὲ ἐστέλλισον τὰ ἰστία καὶ ἐξήταζον τὴν κατάστασιν αὐτῶν, ἄλλοι πάλιν

ἔβων τὰς βαρεῖας ἀλύσεις, δι' ὧν τὸ πλοῖον ἦτο προσδεδεμένον ἐπὶ τῆς παραλίας, καὶ ἄλλοι ἀντικούντες ὕδωρ ἐκ τῆς θαλάσσης ἐσπάρριζον καὶ ἐπλυνον τὸ κατάστρωμα.

Ἐπὶ τῆς ἀκτῆς δὲ ἵστατο ὁ Ἀνδρόνικος βίπτων βλέμματα ἀνυπόμονα καὶ ἀνήσυχον ποτὲ μὲν πρὸς τοὺς ἐργαζομένους ποτὲ δὲ πρὸς τὸ μέρος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅθεν ἐφοβήτο ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὴν ἐμφάνισιν τῶν καταδικόντων αὐτὸν. Διότι ὤφελτεν ὅτι ἡ φυγὴ του δὲν ἔμεινεν ἐντελὴς μυστικὴ καὶ καλῶς ἐκρυβμένη ὅτι οὐδὲν ἔλεος ἠδύνατο νὰ προσδοκᾷ παρὰ τῶν ἐχθρῶν του.

Πρῶτον ἤδη ἠσθάνετο ὁ Ἀνδρόνικος τὴν ἀπομόνωσίν του, ἀλλ' ἐνώπιόν του εὐρίσκατο ἡ θάλασσα, εὐρίσκατο τὸ ἀνοικτὸν τοῦ Βοσπόρου στόμιον, τὸ ὁποῖον ἦτο νῦν δι' αὐτὸν ἡ μόνῃ πόλῃ τῆς σωτηρίας.

Δὲν εἶχε παρέλθει ὥρα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν, καὶ τὸ πλοῖον ἦτο κατὰ πάντα ἔτοιμον πρὸς πλοῦν. Τὸ εἶδεν ὁ Ἀνδρόνικος καὶ μετὰ νεανικῆς ζωηρότητος καὶ σπουδῆς ἐπέβη τοῦ πλοίου κατ' ἣν στιγμὴν οἱ τελευταῖοι τῶν ἐν αὐτῷ ἐργασθέντων ἀνδρῶν ἐξήρχοντο αὐτοῦ.

Στιβαρῶς ἔλαβε διὰ τῆς δεξιᾶς τὸ πηδάλιον καὶ διὰ φωνῆς δυνατῆς ἔδωκε πρὸς τοὺς συνοδευόντας αὐτὸν τρεῖς ναύτας τὸ πρόσταγμα τοῦ ἀπὸπλου. Αἱ ἄγκυραι ἀνεσθῆθησαν, τὰ ἰστία ἐξετυλιχθησαν καὶ τὸ πλοῖον, ἀθρομένον ὑπὸ τοῦ πνέοντος ἀνέμου, ἤρξατο κινούμενον· μετὰ μικρὸν δὲ κάμψαν τὸ ἀκρωτήριον τῆς Χηλῆς διηυθύνθη πρὸς τὸ στόμιον τοῦ Βοσπόρου, παρακολουθούμενον ὑπὸ τῶν βλέμμάτων τῶν ναυτικῶν, οἵτινες ἀπορούντες ἠρώτων ἀλλήλους τί τὸ παρακινῶν τὸν βασιλέα νὰ ἐπιχειρήσῃ ἐν ὄρῃ χειμῶνος πλοῦν κατεστυεμένον τοσοῦτον καὶ ἐπικινδύνον.

Ἄλλὰ μετ' οὐ πολὺ καὶ ἀφ' οὗ τὸ πλοῖον εἶχε γείνει ἄφαντον, ἔλαβον τὴν ἐξήγησιν τοῦ ἐκτάκτου τούτου συμβάντος, διότι εἶδον ἐμφανισμένας εἰς τὸν λιμένα τρεῖς βασιλικὰς τριῆρεις, ἀπὸ τῆς πρωτεύουσας κατ' εὐθείαν ἐρχόμενας, αἱς ἐπέβαινον ἄνδρες ἑνοπλοῖ. Οἱ ἄνδρες οὗτοι διηγηθέντες εἰς τοὺς ἐκπλήκτους ναύτας τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει συμβάντα, ἠρώτησαν αὐτοὺς περὶ τοῦ φηγόμενου καὶ μαθόντες τὸν ἀπόπλου αὐτοῦ καὶ ἣν ἔλαβε διεύθυνσιν, διευθύνθησαν καὶ οὗτοι ἐν σπουδῇ πρὸς τὸ στόμιον τοῦ Βοσπόρου.

Ἐν τῷ μεταξύ τὸ πλοῖον τοῦ Ἀνδρόνικου, καλῶς πηδάλιουχοῦμενον, εἶχεν ἔλθει μέχρι τοῦ στομίου καὶ ἠτοιμάζετο νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν Εὐξείνου Πόντον. Ἄλλ' ἐκεῖ πρόσκομμα μέγα ἐπαρουσιάσθη· ὁ ἀπὸ βορρᾶ ἄνεμος ἔπνευε τόσον σφοδρῶς καὶ ἡ θάλασσα ἦτο τοσοῦτον ἐξηγριωμένη, ὥστε ἄλλως ἀδύνατον καθίστατο ἡ περαιτέρω προχώρησις. Μάστιγ' ὁ Ἀνδρόνικος κρατῶν πάντοτε μὲ στερεὰν χεῖρα τὸ πηδάλιον παρῴτρυνε καὶ ἐνεσθῆρνε διὰ λόγων καὶ ὑποσχέσεων τοὺς ναύτας· μάστιγ' οὗτοι ἐδιπλασίαζον τὰς προσπάθειάς των, ὅπως κατορθώσωσι νὰ διέλθωσι τὸ ἐπικινδύνον στόμιον, ἔνθα ἡ θάλασσα, ἄγριως ταρασσομένη, ἐκαλύπτετο ὑπὸ παχέος στρώματος ἀφροῦ· μάστιγ' ἠγλασσον διεσθύνον, ὅπως ἠελιοφύμενοι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ὑπερηγήθωσιν τὸν φοβερὸν τοῦτον φραγμὸν. Ἡ τρικυμία, ματαιοῦσα πᾶσας αὐτῶν τὰς προσπάθειας, καθίστατο ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν δυνατωτέρα, καὶ ἡ ὀρμὴ αὐτῆς, ποτὲ μὲν ὑψοῦσα τὰ ἀδύνατον σκάφος ἐπὶ τῶν κυμάτων ποτὲ δὲ καταβίπτουσα αὐτὸ εἰς τὰ βάθη, ἠπειλεῖ νὰ καταποντίσῃ αὐτὸ. Ἄγριος ἵστατο ὁ Ἀνδρόνικος παρὰ τὸ πηδάλιον, προσβλέπων τὰ λυσαλέα κύματα· ἀγωνίων δὲ ἔδωκε τὰ χεῖλη του αἰσθανόμενος τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀδυναμίαν ἀπέναντι τῶν μαινομένων στοιχείων. Ἐφάνετο ὅτι ἡ θάλασσα ἀγανακτοῦσα κατὰ τοῦ Ἀνδρόνικου δι' ἕσα ἀθῶα θύματα εἶχε παραδώσει οὗτος εἰς τοὺς κόλπους τῆς, δὲν ἤθελε καὶ νὰ τὸν δεχθῇ καὶ ἐβρίπτεν αὐτὸν πρὸς τοὺς βράχους, οἵτινες ἀπὸ πᾶν ἔθνη ἀρωπύοντο ἀπειλητικοὶ διὰ μέσου τῶν κυμάτων καὶ ἠπειλοῦν καταστροφῆν.

Τρεῖς ἤδη τὸ πλοῖον ἠνέχθη εἰς τὴν θάλασσαν, ἀγωνιζόμενον κατὰ τῶν ἄγριων κυμάτων, καὶ τρεῖς πάλιν ἡ ὀρμὴ τοῦ ἀνέμου ἐβρίπτεν αὐτὸ κατὰ τῆς ἐρηδᾶς· τρεῖς ἤδη ὁ Ἀνδρόνικος εἶχεν ἐνοήσει τὸ ἀδύνατον νὰ ὑπερηγήσῃ τὸ ἀνυπερέβλητον τοῦτο πρόσκομμα,

καὶ ἡ ἡμέρα ἐπληροῦσεν ἤδη πρὸς τὸ τέλος τῆς, ὅτε αἴφνης ἐνεφανίσθησαν ἐνώπιον αὐτοῦ αἱ τρεῖς βασιλικὰς τριῆρεις.

Ὁ Ἀνδρόνικος εἶδε τὰ πλοῖα ταῦτα, τὰ ἐγνώρισε καὶ ἀμέσως ἐνόησεν ὅτι πᾶσα πλέον τῷ ἀπεκλείετο διαφυγὴ.

Τὰ στοιχεῖα, συναμώσαντα μετὰ τῶν ἀνθρώπων, παρέδιδον αὐτὸν εἰς τὴν τιμωρίαν των! —

Αἱ βασιλικὰς τριῆρεις περιεκύκλωσαν ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ τὸ πλοῖον καὶ μέρος τῶν ὀπλιτῶν εἰσπερήθησαν εἰς αὐτὸ. Οἱ ἐν τῷ πλοίῳ ναῦται οὐδ' ἐτόλμησαν ν' ἀνισταθῶσι, διότι καὶ ὀλίγοι τὸν ἀριθμὸν ἦσαν καὶ ἄλλως ἄσπολοι ἀπέναντι τοῦ μεγάλου τῶν ὀπλοφόρων ἀριθμοῦ.

Δέσμιος μετεκοιμήθη ὁ Ἀνδρόνικος εἰς μίαν τῶν τριήρων, αἵτινες ἀνευ ἀναβολῆς ἔλαβον τὴν πρὸς τὴν πρωτεύουσαν διεύθυνσιν. Ὁ ἄνεμος ἦτο ἤδη οὐριος. Τὰ στοιχεῖα ἐφάνιντο τῶρα πρόθυμα νὰ παραδώσωσι τὸ ταχύτερον τὸν τύραννον εἰς τὴν ἐκδίκην τοῦ μαινομένου λαοῦ.

Ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐκάθητο ὁ Ἀνδρόνικος δεδεμένος ἔχων τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας διὰ βαρεῶν σιδηρῶν ἀλύσεων, δι' ὧν ἐδεσμεύοντο οἱ ἐν τοῖς ἱκποδρομίαις τρεφόμενοι λέοντες. Ἐκάθητο μόνος, ἐνωσὼν ὅτι πᾶσα ἔλπις σωτηρίας εἶχε πλέον ἐκλείπει· δὲν εἶχε πλέον πόδας ἐλευθέρους· δὲν εἶχε πλέον χεῖρας ἐλευθέρους· ἔϊφος δὲν εἶχε, καὶ ἄσπολος καὶ δέσμιος εὐρίσκατο εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἀμειλίχων αὐτοῦ ἐχθρῶν.

Ἄλλ' ὁ Ἀνδρόνικος ἦτο ἀνὴρ πολυμήχανος, καὶ βλέπων ὅτι ἡ θία δὲν ἴσχυε πλέον, διανοήθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν ὑποκρισίαν καὶ τὸν δόλον, βπλα, τὰ ὁποῖα τὸσάκις ἤδη εἶχε μεταχειρισθῆ ἐπιτυχῶς ἐν δεσναῖς τοῦ θίου του περιστάσεσιν.

Ζητήσας ὀλίγον ἄρτον, ὅστις καὶ εὐθὺς τῷ ἐδόθη, ἤρξατο στενάζων καὶ ὀδυρόμενος, ἐν ᾧ ἄφθονα ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του ἐξέβρεον δάκρυα.

— Οἰμοὶ! ἀνεφώνησε. Πόσον οἰκτρὸν εἶναι τὸ δυστύχημά μου! Δέσμιος πέπωται νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν πόλιν, ἣν τοσοῦτον ἠγάπησα, καὶ μετὰ τοῦ λαοῦ, ὑπὲρ τοῦ ὁποῖου τοσοῦτον ἐμέχθησα! . . . Τίς δὲν συγκινεῖται εἰς τὰ παθήματά μου ταῦτα; — Ἄνθρωποι, ἐξηκολούθησεν ἀπεινόμενος πρὸς τοὺς περικυκλόντας αὐτὸν ὀπλίτας, ἡ καρδία σας οὐδεμίαν αἰσθάνεται συγκίνησιν ἐπὶ τῇ θῆξ ἄνδρες, τὸν ὁποῖον ἡ τόχῃ σκληρῶς τοσοῦτον καταδικαίει; Οἱ ὀπλίται ἐσιώπων.

— Ἐγὼ εἰμὶ ὁ Ἀνδρόνικος, γόνος τῆς ἐνδόξου τῶν Κομνηνῶν οἰκογενείας, ἥτις τοσοῦτους ἐδωρήσατο στρατηγῶς δαφνοστεφεῖς καὶ ἡγεμόνας ἰσχυροὺς εἰς τὸ βυζαντινὸν κράτος. Καὶ ἐγὼ αὐτὸς, ὅν σήμερον ἐλέπετε ἐνώπιον ὕμῶν δυστυχῆ καὶ δέσμιον, ὡς τὸν ἔσχατον κακοῦργον, καὶ ἐγὼ ἐκαθήμεν πρὸ μικροῦ ἐπὶ τοῦ θρόνου. Φεῦ! Πόσον ἐπισφαλῆς, πόσον ὀλισθηρὰ εἶναι ἡ ὀψήλῃ ἐκείνη ἔδρα! Πρὸς τί τοσοῦτον ἐμώθησα, ὅπως καταλάβω αὐτήν; Πρὸς τί κατέτριψα τὸν θλον μου ὀλόκληρον εἰς σκοπὸν ὀψήλῶν καὶ φιλόδοξον τοσοῦτον; Τί με ὠφέλησε τοῦτο; Δὲν ἤμην εὐτυχέστερος, εἴταν πλάνης καὶ ἀνέστιος περιέτρεχον τὰ πικρὰ τῆς Ἀσίας δάση, τὰ ἄγρια καταδικίων ἠθρία; Δὲν ἤμην χιλιάκις εὐτυχέστερος, εἴταν ἐλευθέρως καὶ τὸ ἐλεύθερον ἐν χερσὶ κρατῶν ἔϊφος, εὐτόλμως ὠδήγουν στρατιᾶς εἰς τὴν μάχην καὶ τὴν νίκην; Ὄ! πόσον ἄφρων ἤμην ν' ἀφήσω τὸν εὐδαίμονα ἐκείνον θλον καὶ ν' ἀναλάβω ἔργον ἀγρῆς καὶ εὐδύνης πλήρες! . . . Σεῖς εἰσθε στρατιῶται, εἰσθε ἄνδρες ὑπὸ γενναίων ἐμφοροῦμενοι αἰσθημάτων, διότι τοῦ ἀνδρείου στρατιώτου ἡ καρδία οὐδέποτε πληροῦται παθῶν ἄγριων καὶ ποταπῶν. Σεῖς μ' ἐνοεῖτε. Ἀφήσατέ με νὰ ἐπιστρέψω πάλιν εἰς τὰ προσφιλεῖ μοι δάση· ἀφήσατέ με νὰ γείνω πάλιν στρατιώτης, ὅπως ἤμην καὶ πρότερον. Δὲν ζηλέω πλέον τὴν ἐξουσίαν, δὲν φθονῶ τοῦ θρόνου τὴν λάμπιν. Ὅχι, ὄχι, φίλοι μου. — Τὸ βασιλικὸν στέμμα εἶναι στέφανος ἀκάνθινος· ἡ βασιλικὴ πορφύρα πολλὰς περικαλύπτει πικρίας. Ποθῶ τὸν κρότον τῶν βλαβῶν! Ποθῶ τῶν μαγῶν τὴν παραχρῆν καὶ συγκλίνησιν! Ἰδέτε, τὰ μέλη μου ἐσκληρόνησαν ἐν τῷ πολυμώχῳ τοῦ στρατιώτου σταθμῷ· οἱ περειαί μου οὐδέποτε ἐγνώρισαν τοῦ φόβου τὴν ὠχράτητα. Σεῖς εἰσθε

ἀνδρείοι, ἄνδρες ἐγγηράσαντες εἰς τὴν τέχνην τῶν ὀπλων. Ἐλθετε μετ' ἐμοῦ! Ἐλθετε! Ἐγὼ θέλω ὀδηγήσει ὑμᾶς εἰς θριάμβους ἐπιφανείας. Ἐκεῖ ἐν Ἀσίᾳ ἔχομεν στάδιον εὐρὸν καὶ ἔνδοξον· ἐκεῖ ἐμφαυλεῖται φυλὴ ἀγρία, ἐχθρὰ ἀσπονδὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ, φυλὴ ὀρμητικὴ καὶ βάρβαρος, ἥτις ἀπειλεῖ νὰ καταπλημμυρῆσῃ τὴν ὠραίαν ἡμῶν πατρίδα. Ἐκεῖ θέλομεν δοξασιῆ· ἐκεῖ περιμένει ἡμᾶς στέφανος ἀειθαλής. Ἐλθετε μετ' ἐμοῦ!... Δὲν ἐδαρόνθητε πλέον τὴν χαῖνον ἀπραξίαν τῆς πρωτεύουσας; Δὲν αἰσχρόνησε νὰ ᾄθε ἔργα ἀνδρῶν ἀνικάνων καὶ μοχθηρῶν; Εἶθε ἄνδρες, εἶθε στρατιῶται, εἶθε χριστιανοί! Ἐλθετε μετ' ἐμοῦ! Ἐγὼ καὶ ὀδηγός ὑμῶν πιστός θὰ ἦμαι καὶ πατήρ σας. Ἐκεῖ θέλετε ἰδεῖ πάλιν τὸν παλαιὸν Ἀνδρόνικον· ἐκεῖ θέλετε ἰδεῖ τοὺς ἐχθροὺς τρέμοντας ἐνώπιον ἡμῶν ὡς καλῶν ἰσχυρῶν· ἐκεῖ περιμένει ἡμᾶς ὁ ἀμάρτανος τῆς δόξης στέφανος! Ἐγὼ δὲ εὐδαίμων θὰ ἦμαι πάλιν, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ταύτην εἰς ὑμᾶς μόνον θὰ ὀφείλω. Φίλοι μου, λίσσατέ μοι τὰ δεσμὰ καὶ ἀκολουθήσατέ με!

Ἄλλ' οἱ στρατιῶται ἐσιώπων καὶ ἴσταντο ἀκίνητοι. Ἐμενον κωφοὶ πρὸς τοὺς λόγους τοῦ ὑποκριτοῦ. Τέλος εἰς ἕξ αὐτῶν, θύσις ἐφάνητο ὁ ἀρχηγός των, εἶπε πρὸς τὸν Ἀνδρόνικον·

— Μάτην κοπιᾶς! Ἡμεῖς ἐνεργοῦμεν κατὰ τὴν διαταγὴν, τὴν ὅποιαν ἐλάβομεν, καὶ ἡ διαταγὴ αὕτη εἶναι νὰ σὲ κλείσωμεν εἰς τὸν πύργον τοῦ Ἀνεμᾶ, ὅπου καὶ μεταβαίνομεν.

Ματαιωθίσις καὶ τῆς τελευταίας του ἐλπίδος ὁ Ἀνδρόνικος ἄκραν ἐτήρησε σιωπὴν καθ' ὅλον τὸ ἐπιλοιπὸν τοῦ πλοῦ. Τὰ πανίσχυρα αὐτοῦ ὄπλα, ὁ δόλος καὶ ἡ ὑποκρισία, ἐκείντο τετραυσιμένα ἤδη πρὸ τῶν ποδῶν του, καὶ ἡ ἐνεργητικὴ αὐτοῦ φύσις ἀνέλαβε πάλιν τὴν θλιν ὑπεροχὴν τῆς. Ὁ ὀφθαλμὸς του, προσλαβὼν ἐπὶ στιγμὴν τὸ εὐάνητον καὶ ἀσταθὲς τῆς ἀλύπτου βλέμματος, ἀνέκτησε πάλιν τὸ στερεὸν τῆς τόλμης καὶ τῆς ὑπεροφίας, τὸ ὅποιον ὑπῆρχεν ἐν τῶν πρώτων χαρακτηριστικῶν τῶν νεωτέρων τοῦ ἀνδρός χρόνων.

Ἐγκαταλείψας καὶ τὴν τελευταίαν ἐλπίδα διαφυγῆς ἐκ τῆς ἀναμενούσης αὐτὸν τύχης, ἠτοιμάζετο ὁ ἦριος ν' ἀποθάνῃ ὡς ἦριος. Μὴ κατορθώσας νὰ σφηνήσῃ τὰς καρδίας τῶν φρουροῦντων αὐτὸν στρατιωτῶν, καλῶς ἐγίνωσκεν ὅτι οὐδεμίαν ἐδοξαλαγνίαν ἠδύνατο νὰ περιμένῃ πλέον παρὰ τῶν ψυχρῶν καὶ ἀμειλίκτων αὐτοῦ ἐχθρῶν. Ναί μὲν, ὁ ἀντακράτωρ Ἰσαάκ, ὁ τὸν θρόνον του καταλαβὼν, ἦτο ἀνὴρ ἠπίου χαρακτήρος καὶ τρέφων ἐν τῇ καρδίᾳ του αἰσθημάτων οἴκτου καὶ φιλανθρωπίας· ἀλλὰ ὁ λαός, ὁ στέψας τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀκνὸς διὰ τοῦ βασιλικῆς διαδήματος, ὁ λαὸς οὐδέποτε ἠδύνατο νὰ τῆ σὺγχωρήσῃ τὴν εὐσπλαγχνίαν.

ἠτοιμάζετο λοιπὸν ὁ Ἀνδρόνικος νὰ πέσῃ ὡς ἦριος, καὶ ἀγγυότατος ὑπετάσσετο εἰς τὸ πεπρωμένον· διότι καὶ ὁ Ἀνδρόνικος ἀνῆκεν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες ἐξωτερικῶς μὲν ὑποκρίνονται τοὺς ἀπίστους καὶ ἀθέους, ἐνδομύχως ὅμως εἰσι πεπεισμένοι ὅτι οὐδενὶ δέδοται νὰ διαφύγῃ τὸ γραπτὸν αὐτῶν, καὶ εἰς τὴν δοξασίαν ταύτην εἶχεν ἐσχάτως ἔτι μᾶλλον ἐνισχυθῆ διὰ τῆς ἐνδελεχοῦς ἀναγνώσεως τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ὧν τὴν ἀνάγνωσιν πάσης ἄλλης ἐπροτίμα. Εἶχεν ἐν τῇ αἰμοθόρῳ αὐτοῦ φύσει ὁ Ἀνδρόνικος ἀκτίνας τινὰς αἰσθημάτων, κοσμοδύτων συνήθως μόνον εὐγενεῖς ψυχάς.

— Θεέ μου, γεννηθῆτω τὸ θέλημά σου! ἀνέκραξεν ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς του πρὸς οὐρανὸν καθ' ἣν στιγμὴν τὸ φέρον αὐτὸν πλοῖον προσήραξεν ἐμπροσθεν τοῦ πύργου τοῦ Ἀνεμᾶ.

Ἐν ὄργῳ καὶ ἰσχυρῶ δωματίῳ τοῦ πύργου τούτου ἐβρίβη ὁ ἐκπιπνὸς ἀντακράτωρ, καὶ ἡ βαρεῖα θύρα ἐκλείσθη ἔπισθεν αὐτοῦ. Ἐξῆθεν δὲ ἐν τῇ διαδρόμῳ φύλακες ὀπλισμένοι, ἀγριοὶ τὴν ὄψιν, ἐφρούρουσαν τὸν ἐπικινδύνον δεσμώτην.

Μόλις διεδόθη ἀνά τὴν πόλιν ὅτι ὁ Ἀνδρόνικος συλληφθεὶς μετεκομίσθη εἰς τὸν πύργον τοῦ Ἀνεμᾶ καὶ ὁ ὄχλος ἐσπευσε πρὸς τὸ μέρος τοῦτο, ἀγρία ἐκπέμπων φωνὰς καὶ ἀπαίτων ταχέϊαν καὶ παραδειγματικὴν τὴν τιμωρίαν αὐτοῦ. Μανιωδέστεροι πάντων τῶν κραυγαζόντων καὶ θορυβοῦντων ἦσαν οἱ τῶν κατωτάτων τοῦ λαοῦ τάξεων ἄνθρωποι, ἄξεστοι καὶ θάνατοι θυροστέφαι καὶ ἀλλαντο-

ποῖλοι καὶ ἄλλα περιτρίμματα τῆς ἀγορᾶς ἐνδιαυόμενα καθ' ἣν τὴν ἡμέραν ἐν τοῖς οἰνοπωλείοις.

— Παραδώσατέ μας τὸν κακοῦργον! ἐφώναζον· ὄλομεν τὸν Ἀνδρόνικον! Ἡμεῖς θὰ τὸν τιμωρήσωμεν. Ἐκεῖνος ὅπου ἐτόλμησε νὰ τυραννήσῃ καὶ νὰ ἐμπαῖξῃ τὸν λαὸν πρέπει ἀπὸ τὸν λαὸν καὶ νὰ τιμωρηθῆ!

Ἐκ τῆς σκοτεινῆς αὐτοῦ εἰρκτῆς ἤκουον ὁ Ἀνδρόνικος τὰς ἀγρίας ταύτας καὶ ἀπειλητικὰς φωνὰς, αἰτίνες ἀντήχουν εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ ὡς κώδων θανάτου· καὶ ὅμως οὐδ' ὁ ἐλάχιστος τοῦ προσώπου του μὴ ἐκινήθη, καὶ ὁ ὀφθαλμὸς του διετήρει τὸ ἀγέρωχον τῆς ἀποφάσεως βλέμμα.

— Ἀθλοῖοι, ἀνεθῆα ἐκ διαλειμμάτων ὤψων ἀπειλητικῶς τὴν κεφαλὴν του· τώρα φωνάζετε; Τώρα ζητεῖτε νὰ με κατασπαράξτε; Καὶ ὅμως πρὸ μικροῦ ἀκόμη ἐτρέμετε ἐνώπιόν μου· πρὸ μικροῦ ἔτι ἐσύρραθε ἐρποντες ὡς σφάλιγγες ἀπεχθεῖς πρὸ τῶν ποδῶν μου! Θέλετε τὸν θάνατόν μου; Μὴ ἀνοπομονῆτε! Ἡ εὐχαριστήσις αὕτη θὰ σᾶς δοθῇ καὶ συντόμως. Ἀλλὰ θὰ ἰδῆτε ἐν ἡμῖν ὁ Ἀνδρόνικος δὲν φοβεῖται τὸν θάνατόν! —

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

Ἡ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΥΞΙΣ.

(Μετὰ εἰκόνας.)

Ὁ αἰὼν ἡμῶν εἶναι ὁ αἰὼν τῶν τεχνικῶν ἐφευρέσεων καὶ τελειοποιήσεων. Εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς τέχνης ἐδρίσκονται ἄνθρωποι διηγετικῶς μελετώντες καὶ ἀνευρότως καταγιγνώσκοντες τὸ εὐρῶσι τι νεώτερον, τι πρακτικώτερον, καὶ β.τι ἀκόμη πρὸ τῶν ἑτῶν ἐφάνητο πρᾶγμα ἀκατόρθωτον καὶ ἀδύνατον, σήμερον πρᾶξι ματοποιεῖται.

Μία τῶν περιεργωτέρων τεχνικῶν τελειοποιήσεων, ἥτις ἰσχυρῶς ἐφελικυσε ἐπ' ἐσχάτων τὴν προσοχὴν τῶν ἐπιστημονικῶν, εἶναι καὶ ἡ τῆς μετεωρολογικῆς πυξίδος, ὀφειλομένη εἰς τὸν διάσημον μετεωρολόγον, καθηγητὴν ΚΛΙΝΚΕΡΤΣ.

Τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο, τὸ προωρισμένον νὰ δεικνύῃ τὴν μεταβολὴν τοῦ καιροῦ, βασίζεται ἐπὶ τῆς ἠνωμένης ἐπιβροῆς τῆς πίεσεως καὶ τῆς ὑγρασίας τῆς ἀτμοσφαιρας. Ἀπλοῦστατον εἰς τὴν σύνθεσιν του, πρακτικώτατον εἰς τὴν χρῆσιν, εὐκατάληπτον καὶ ὑπερ οὐσιῶδες, οἰκονομικὸν τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο θέλει ταχέως διαδοθῆ πανταχοῦ καὶ πρὸ πάντων εἰς μέρη παραθαλάσσια, ἐνθα ἡ μεταβολὴ τοῦ καιροῦ ἐπέρχεται συνήθως ταχύτερα ἢ ἐν χερσῶν ἡπειρωτικῇ.

Χάρην τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ Ἐσπεροῦ παραθέτομεν σήμερον ἐνταῦθα τὴν ἀπεικόνισιν τοῦ περιέργου τούτου καὶ νεωτάτου ἐργαλείου, ἣν συνοδεύομεν πρὸς εὐχερεστεράν κατάληψιν διὰ βραχείας περιγραφῆς.

Ἐν τῇ παρούσῃ εἰκόνι ἔχομεν ἐνώπιον ἡμῶν τὴν μετεωρολογικὴν πυξίδα, ὅποια πρᾶγματι εἶναι. Ἀφηρέθησαν ἐκεῖνα μόνον

ἀ μέρη, τὰ ὅποια ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρωσι σύγχυσίν τινα εἰς τὴν ἀσπύνην. Αἱ βελοὶ, αἱ καλόπτουσαι τὴν πυξίδα, ἐπιτρέπουσι ἢ εἰσχωρῆ τὸ βλέμμα ἐντὸς τοῦ μηχανισμοῦ.

Καὶ ἐν πρώτοις βλέπομεν τὰ ἄκρα ἀνόθρου δακτυλίδιου (αα) καὶ τῆς Βουρδῶν. Τὸ δακτυλίδιον τοῦτο στηρίζεται ἀφ' ἐνὸς ἐν ἐπὶ πλακῶς, ἀφ' ἑτέρου δὲ (ἐν τῇ εἰκόνι δεξιόθεν) ἀκολουθεῖ ἢ κινήσεις τὰς ὑπὸ τῆς μεταβολῆς τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πίεσεως ὀφειλουμένας. Ἡ κινήτῃ ἄκρα τοῦ δακτυλίδιου συγκατεῖ ἐντὸς καλλίνου κύκλου ὕδρροσκοπικὸν ἐλατήριον (β), διερχόμενον διὰ ἰσοῦ τῆς ὀφελίης ὅπως μεταλλίνου μοχλοῦ (γ). Ὁ μοχλὸς οὗτος ἴσχει μικρὸν θάρος (μὴ φαινόμενον ἐν τῇ εἰκόνι) πρὸς ἔντασιν ὁ ἐλατήριου καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν ὀδοντωτὸν μικρὸν τροχὸν τοῦ ὄρους τοῦ δείκτη. Ἐπομένως αἱ κινήσεις τοῦ δακτυλίδιου μετα-

τὸν προμηγνυόμενον καιρὸν· ἐὰν ὅμως ὑπάρχῃ μεταβολὴ τις εἰς τὸν ἀνεμὸν, στρέφομεν τὴν πλάκα τοῦ καιροῦ (δ) πρὸς τ' ἀριστερὰ ἢ πρὸς τὰ δεξιὰ (ἀναλόγως, ἐὰν ὁ ἀνεμὸς πνέῃ ἐξ ἀνατολῶν ἢ ἐκ δυσμῶν), καὶ τοῦτο ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε τὸ σημεῖον τοῦ καιροῦ νὰ ἔρχηται ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς προμηνύσεως διευθύνσεως τοῦ ἀνέμου. Τότε ὁ δείκτης δεικνύει ἀσφαλῶς τὴν ἐπιερχομένην τοῦ καιροῦ μεταβολὴν.

Τὸ χρῆσιμον τοῦτο ἐργαλεῖον, οὐ σόντομον μόνον ἐδώσαμεν περιγραφὴν, πωλεῖται ἀποκλειστικῶς παρὰ τῶν κκ. ΒΙΕΝΝΑΤΖΚΙ καὶ Σ' ἐν Ἀμβούργῳ ἀντὶ μαρκῶν 50 (φρ. 62.50).

Ἡ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΣ ΚΑΜΕΙ ΤΟΝ ΚΑΒΙΤΗΝ. (Εἰκὼν Β. ΒΑΥΠΤΕΡ.)

Ἡ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΣ ΚΑΜΕΙ ΤΟΝ ΚΛΕΠΤΗΝ.

(Μετὰ εἰκόνας.)

Ἡ μικρὰ αὕτη εἰκὼν, τὰ μάλιστα χάρις καὶ ἐκφρατικῇ, εἶναι ἔργον διασήμου ζωγράφου, τοῦ Β. ΒΑΥΠΤΕΡ, ὅστις ἐν ΜΟΝΑΧῃ παρὰ τὴν λίμνην τῆς Γενεύης ἐν ἔτει 1829 γεννηθεὶς καὶ ἐν τῇ περιφῆμῳ τῆς Δυσσελδούργης Ἀκαδημίᾳ διδασθεὶς, κατώρρωσεν ἐν διαστήματι ὀλίγων ἐτῶν νὰ ταχθῇ ἐν ἐπιζήλῳ θέσει εἰς τὴν χορείαν τῶν συγχρόνων ζωγράφων. Κυρίως ἐπιτίθει ὁ ΒΑΥΠΤΕΡ εἰς ἀπεικόνισιν σκηνῶν οἰκογενειακῶν, ἐν αἷς καὶ ἡ ἐλαχίστη λεπτομέρεια μετὰ τῆς μεγαλειτέρας φυσικῆς ἀκριβείας μεταδίδεται. Αἱ εἰκόνας αὐτοῦ, ἐπισύρουσαι ἐν ὄλαις ταῖς καλλιτεχνικαῖς ἐκθέσεσι τὰ βλέμματα τοῦ κοινοῦ, ἀγοράζονται μετὰ μεγάλης προθυμίας, καὶ σήμερον ὁ ΒΑΥΠΤΕΡ, ὁ ἄλλοτε πτωχός, εἶναι ἀνὴρ εὐκατάστατος, εὐδαίμων οἰκογενειάρχης καὶ διδάσκαλος εὐσυνείδητος τῆς νεωτέρας γενεᾶς.

δίδονται κατ' εὐθείαν διὰ τοῦ ἐλατήριου εἰς τὸ τμήμα τοῦ κύκλου (ε) καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὸν δείκτην. Ἀνεξαρτήτως δὲ τῶν μετακινήσεων τούτων τοῦ ἐλατήριου, ἐπηρεάζει τοῦτο καὶ διὰ τῆς μεταβολῆς τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς ὑγρασίας καὶ τὸν δείκτην, ἥτοι τὸ ἐλατήριον μηχανεῖται ἀξαναουμένης τῆς ὑγρασίας, καὶ τότε κατέρχεται ὁ δείκτης, θραχύνεται δὲ μειουμένης τῆς ὑγρασίας, καὶ τότε ὁ δείκτης ὀψοῦται. Ἀμφότεραι λοιπὸν αἱ κινήσεις, καὶ ἡ ἐκ τῆς ἀτμοσφαιρας καὶ ἡ ἐκ τῆς ὑγρασίας προερχομένη, ἐπηρεάζουσι τὸν δείκτην, καὶ τοῦτο ἀνεξαρτήτως ἀπ' ἀλλήλων. Ἡ πλάξ τοῦ ἀνέμου (ε) ἐδρίσκεται ὑπεράνω τῆς πλάξ τοῦ καιροῦ (δ) καὶ αἱ πλάξ αὗται στρέφονται διὰ τῶν πρὸς τοῦτο κομβίων (η καὶ θ).

Πρὸς ἐκτέλεσιν προμηνύσεως τοποθετοῦμεν τὰς δύο πλάξας οὕτως, ὥστε ὁ δείκτης νὰ δεικνύῃ καὶ πρὸς τὴν ἐπικρατοῦσαν κατάστασιν τῆς ἀτμοσφαιρας καὶ πρὸς τὸν πνέοντα ἀνεμὸν. Ἐὰν ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἐργαλείου δὲν ἐπιβλεθῇ μεταβολὴ τις εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου, τότε παρατηροῦμεν μόνον

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ 50 ΦΟΙΝ. ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ. — ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ELSTER-STR. 19. LEIPZIG.

ΚΑΚΑΟΝ ΤΟΥ ΒΑΡΩΝΟΥ ΛΗΒΙΓ (LIEBIG).

Εβρρηται παρ' άπασι τοίς φαρμακείοις και παντοπωλείοις του Κόσμου.

Με πάντα τοὺς ἀγαθόντας εἰς ἀγλή και εἰς τοὺς διατηρούντας κήπους και ἔξοχικά κτήματα συνιστῶ τὸν γενικὸν Κατάλογόν μου διὰ τὸ ἔτος 1882, ἐν τῷ ὅποιῳ διατεταγμέναι κατὰ μήνα εἰρηναίαι εἶαι αἱ ἄδηγται πρὸς καλλιέργειαν και περιποίησιν τῶν ἐν αὐτῷ καταγεγραμμένων σπόρων και φυτῶν, και αἱ φυσικώταται ἀπεικονίσεις πλείστον ὄσων ἀνθῶν. Ὁ κατάλογος οὗτος ἀποτελεῖ τὸν ἀσφαλτέτερον δόχηδὸν παντός φλοιῦ τῶν ἀνθῶν· εἶναι ὁ μεγαλύτερος πάντων τῶν ἐν Γερμανίᾳ ἐκδόμενων τοιοῦτων καταλόγων και πέμπεται τῷ αὐτοῦτι ἡμερᾶν. Ἀνθρακωστὸν και φυτῶν F. C. Heinemann ἐν Erfurt.

ΤΟ ΕΝ ΔΕΙΨΙΑ: ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

Τῶν Γ. ΔΡΟΥΤΟΥΑΙΝΟΥ

ἀναδέχεται τὴν ταχέαν και κομψήν ἐκτέλεσιν παντὸς ἔργου ἐπιστημονικοῦ, εἰσηνογραφικοῦ και ἄλλων. Πρὸς δὲ και ἐν τύποισιν εἰς

ΤΑΣ ΓΑΒΗΣΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

μετ' ἀρίστης και ἀκριβοτάτης ἐκτέλεσεως και ἐπι τιμαῖς λίαν συμφερασματικαῖς.

F. KAHLE & SOHN

ἐν POTSDAM

ἐργοστασιάρχης τῆς Ἀλβῆ.

Ἐργοστάσιον εἰδῶν ἐν γένει ψευδοστέρου. Ἀγάλματα, λυχνία, πιάτσας και κοσμηματα ὀρχηστρῶν. Κατάλογοι και ημερολόγια ἑταίμα πρὸς ἀποστολήν.

Τὸ ξυλογραφικὸν τοῦτο κατάστημα εἶναι ἐν τῶν ἀρίστον ἐν Δεΐψια, γὰρ εἰ δὲ και φήμη καλὴν ἐν ὅλῃ τῇ Γερμανίᾳ. Πᾶσα παραγγέλια, ἀναγομένη εἰς τὸ εἶδος τῆς ξυλογραφίας, ἐκτελεῖται προθύμως και ταχέως. Αἱ τιμαὶ εἰσι συμφερασματικαί. Τὸ κατάστημα τοῦτο, ἐν ᾧ ἐργάζονται ἀρίστοι τεχνίται, εἶναι ἤδη ἰδρυμένον πρὸ 25 ἐτῶν, και ἐπέστειλε πλείστα ὄσα καλλιτεχνικά ἔργα ἄξια λόγου και διὰ διαφόρους γραμικὰς ἐπισημοῦσι και διὰ διδακτικὰ βιβλία. Ὁ μακρὸς αὐτοῦ χρόνος εἶναι δι' αὐτὸ ἡ καλλιετέρα σύστασις.

REINH. TETZER. EN BEPOAINA.

Ἐργοστάσιον δι' ἄτροῦ πρὸς κατασκευὴν μελάνης. Ἐν αὐτῷ κατασκευάζεται ἡ περίφημος μελάνη ἡ γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Kaisertinte (αὐτοκρατορικὴ μελάνη), τῆς ὁποίας ἡ χρῆσις ἐγένετο παγκόσμιος. Τὸ ἔρ-

γαστάσιον ἐμ' ἀποθήκας δι' φάρων εἰδῶν μελάνης ἐν Ἀμστερδάμῳ, ἐν Στοκχόλμῳ, Μαδρίτη, Πετροῦπόλει, Μόσχῃ, Νεαπόλει και Νέα-Υόρκῃ.

EAU DE COLOGNE.

Τὸ ἀρίστον και μόνον γνήσιον κατὰ τὰς πρῶτοτύπουσιν συνταγὰς τοῦ ἐφευρετοῦ κατασκευασθένον ὕδωρ τῆς Κολωνίας εβρρηται παρὰ τῷ Κυρίῳ

IOHANN M. FARINA
JULIENS-PLATZ No. 4
ἐν ΚΟΛΩΝΙΑ.

προνομιούχῳ προμηθευτῇ πολλῶν αὐτοκρατορικῶν και βασιλικῶν αἰθῶν, κατόχῳ τῶν μεταλλίων και θραβείων πασῶν τῶν παγκοσμίων ἐκθέσεων. Ἐπιστῶ τὴν προσοχὴν τῶν ἀγοραστῶν, ὅτι ἐκάστη φιάλη τοῦ ἀρωματικοῦ τοῦτου ὕδατος δέον νὰ φέρῃ τὸ ὄνομα Johann Maria Farina, και τὴν διεύθυνσιν JULIENS-PLATZ No. 4.

Polychrome Meisterwerke
der monumentalen Kunst in Italien.
Herausgegeben von Benedikt H. Köhler in Hannover.
In Festschwarz 250 M. Ein Blatt einzeln 15 M.
Ein künstlerisch ausgeführtes Festschwarz in Farbdruck.
In Auszügen Professor Wiedergabe 12 der Festschwarzblätter.
Monumento Italiano (S. Maria, Kapelle, Palazzo Loggia,
Petra Kirche in Rom, Sant. dei Degeneratores in Venedig, Bibliothek in Siena,
Dom von Orvieto etc.) umfassend.
Baumgärtner's Buchhandlung.
LEIPZIG.

Συντάκτης: Δρ. I. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν ΔΕΨΙΑ. ELSTER-STR. 19.
Κοινοπρακτεῖον: Β. ΣΙΓΙΣΜΟΥΝΑΟΥ ἐν Βερολίνοῳ και Δεΐψῃ. — Τύποις: Γ. ΔΡΟΥΤΟΥΑΙΝΟΥ ἐν Δεΐψῃ.